

БҮРЯДАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИСТ ПАРТИИН БҮРЯДАЙ ОБКОМОЙ,
БҮРЯДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

1921 оной
1921 оной

№ 24 (15947)

1982 оной январийн 30, суббото

Сэн 3 мүнэн.

МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЭ— ШАНГА ШАЛГАЛТА

олоной оролдолго оновшотой

Гахайнуудыг бүхы заабарин ёһор үсхэбэрлэхэдэ үзэдышье аша үрэтэйшье. Үзэдышье гэшье. Гахай гэшье бусад адууна малда орхоо үзэдышье, түргэн томо бо-
тожо тобиржодог, өөхтэй арван мяхэ эхээр үгдэг байна. Тимнхээ манай ажамай хаайнуудыг олоор үсхэбэрлэхэдэ ёһор үннэй. Ур-
ддаг нэгэ томо — Оморой бодхэ байдаа, гахайн то-
модог олоор хоёр ферматэй байна. Нүүдэллэн ажамайныг үсхэбэрлэж болохо хубархадэ, дуунимай гахайн ферма-
Оморой совхоздо үгтэжэ, ажамайныг Хударини фер-
мэдэ байл нийлэжэ. Ингээд Совет космонавтын гахайн ганскафайндринг үсхэбэрлэ-
хэдэ томохон фермэтэй болон-
ын бусад хэсэг.

амиарлаад, найн шанартай гэ-
жээлээр хоолуулжа харуу-
налсабди, Абтаган поршоон-
хо бүхэнгэ гарза хорлолтодо
оруулангүй тэнгээхын тула
сэхэн оролдогто гаргагдана.
Нюдаргын шинээн бөгсэй
поршоонхоууддаа найнаар
хүүхүүжэ, эхын нүүдэ сад-
хаагагүйдэ гараалжаа ба-
надаг, Садаггүй, гэдэй хоо-
лон поршоонхо түргэн хүйтэ
абажа үбшэдэгшье ушар
бди, Поршоонхоуудай эхнэр-
бэйдэ үзэдышье гэшье үсхэ-
бэрлэжэ гахайнууддаа бод-
ошошье шээхэ, шалгаргай гэ-
жээлээр хоолуулнабди. Ин-
гээдхээр, эхэ гэшэй нүүдэй ба-
даг. Хоёрдохор, бөгсө хү-
шээхэ тэбээрэ байна ха ки,
Тимнхээ манайга нэгэ үсхэ-
бэрлэжэ ташаагдаа гахай-
нууддаа хэрэгтэй байдаг.

рин эхэ гахайнуудын үр-
жүүлэгдэжэ, нүүдэ шналхээр
шлэгдэдэг, мүн түрэнэйнь
удаа шахагдаа тарагуула-
даад, маханда ташаагдааг
гүрмтэй.

Арбан нэгдэхин табан
жээлэй түрүүшын жээдэ ма-
най фермын гахайнд түс-
бэй ёһор, бүхэдөө 7100 пор-
шоонхо абажа түлжүүлэ-
байн юм. Тимнхэ үнэн дээрээ
шэе хугасаада 7525 поршоон-
хо тобиржуулагдаа. Энэ ба-
раг найн дүг болно.

Би үнэгэрэн жээдэ түс-
бэй ёһор 800 поршоонхо
абажа байбал, бүхэдөө 1086
поршоонхо түлжүүлэ. Нүү-
дэй 5—6 жээлэй түрүшда жэл
бури мянганнаа үсөөн бөшө
поршоонхо абажа тэнжээгэдэ,
томо болгон тобиржуулаха
рехтэ дамжуулан ташаанаб.
Ташаанай амжалтамин саг да-
рында анхаралтада байдаг.
Мүрсеовий дүгээр шалгар-
надаа урмашуулагдахаага-
гүйдэ, оромойгоо нислээ хо-
торгойгоо хубитаа оруула-
н байна. Манай түлжүүлэн
поршоонхоууд гахай үсхэбэр-
лэхэдэ ажамайнууд хоорондо
«Юуны» Хлагтын-Алагай
комплекснууддаа абажагла-
жа шахагдаа. Ингээд эрхэ-

дээ, манай ферма дурса-
даша комплекснуудта га-
хайн поршоонхо ташаахар
абалан хэлсээтэ уалгааа жэ-
шэдгүй дүүргэхэ аргатай бо-
лоод байна. Саашаахые
эндэ хээ-рээ найнаар орол-
доо ажаллабал, харааллан
зорилгоо заабал бөсөлүлхэ,
бди.

дээ, манай ферма дурса-
даша комплекснуудта га-
хайн поршоонхо ташаахар
абалан хэлсээтэ уалгааа жэ-
шэдгүй дүүргэхэ аргатай бо-
лоод байна. Саашаахые
эндэ хээ-рээ найнаар орол-
доо ажаллабал, харааллан
зорилгоо заабал бөсөлүлхэ,
бди.

дээ, манай ферма дурса-
даша комплекснуудта га-
хайн поршоонхо ташаахар
абалан хэлсээтэ уалгааа жэ-
шэдгүй дүүргэхэ аргатай бо-
лоод байна. Саашаахые
эндэ хээ-рээ найнаар орол-
доо ажаллабал, харааллан
зорилгоо заабал бөсөлүлхэ,
бди.

ТҮРҮҮШЫН ЗУУТАН

Түхэнэй районий Лени-
нэй нэрэмжэтэ колхозой
Шулуутын отдөленин
Сандын-Добуунда үбэл-
жэдэг залуу хоншоно
Галсан Хандасвич Ям-
новай даадаг отарада
хонидой тул абажа түл-
жүүлхэ хаба түлэг дун-
даа. Тэрэ жэл бүри эр-

хим дунгуушье туйлана.
Мүнөө жээдэ колхозойн-
гоо хоншоной дунда
дэлгэрэн мурьсөөндэ тү-
рүүжэ ябана. Нүүдэй
мэлээгээр Галсан Ханд-
асвич дааж абахан 268
эхэ хоншоно 268 хурьга
абажа, хамагнаа түрүүн
зуутанай зэргэдэ оробо.

Эндэ хурьгалха үшөө
30 гаран хонш бди. Тим-
нхээ залуу хоншоно
абалан социалис уялгаа
үлүүлэн бөсөлүлхэ дүүрэн
аргатай. Тус отарада
ажаллагшад абтаһан
хурьгадаа найнаар түл-
жүүлхэ оролдоно.
В. ТУЛАЕВ.

МИХАИЛ АНДРЕЕВИЧ СУСЛОВЫЕ

ХҮДӨӨЛҮҮЛГЭ

УЛААН ТАЛМАЙ ДЭЭРЭ ШАНАЛАД ГАШУУДАЛАЙ МИТИНГ БОЛОБО

Коммунист партия, Совет
гүрэнэй ба уласхорондын
коммунист хуудалын элчтэ
сэхэ ажал абуулаша, КПСС-
эй ЦК-гай Политбюрогой гэ-
шүүн, КПСС-эй ЦК-гай сек-
ретарь, СССР-эй Верховно
Советдэй депутат Михаил
Андреевич Сусловые совет
ард январийн 29-дэ үлүл-
шын замда үзэдышэбэ.

«Союзуудай байшангай
Колонно зал хоёрдохин дүр-
сөөн шаналд гашуудалай ор-
шон байдалтай. Урдэ тэхидэл
адли, Москвагай ба облас-
тын агаалжа, союзна рес-
публиканыудай, хивааруудай,
областьнуудай түлөөлөгшд,
партияна, совет болон нин-
тэй амхинуудай хүдэлмэрлэ-
лэгшд, эрдэм, соёлой ажал
абуулаша, Совет Арминин
сэргэшд, залуушуул тал-
гаргагүй оролкот байна.

11 час, Колонно зал руу
хүн зоной оролго талдуу-
лагдаа. М. А. Сусловый түр-
рэхид, дүшын хүнүүд, хани
нүүдхын, сөрөтнүүдхын
хуурсагай дэргэдэ үлэнэ. Ха-
сасалгын үлүшын мину-
тааууд.

Шаналад гашуудалай аял-
га дором М. А. Сусловый бэ-
тэй хуурсаг Колонно зал соо-
лоо гаргагдажа, артиллерийн
лафет дээрэ табигдаа. Корт-
теж аргахаанар Улаан тал-
май тээшэ шлэгэбэ.

Ниснээд хотын олон мян-
гад ажаллад Улаан талмай
дээрэ гаранхай. Эндэ три-
бунаанууд дээрэ — КПСС-эй
ЦК-гай гэшүүд, гэшүүндэ
кандидатууд, КПСС-эй Цент-
ральна шалгалтын комиссин
гэшүүд, СССР-эй ба РСФСР-
эй Верховно Советүүдэй де-
путатууд, министрланууд
болон албан зургаануудай
хүтэлбэрлэгшд, партияна,
совет ба нинтэй амхинуудай
түлөөлөгшд, союзна респу-
бликаныудай, хивааруудай,
областьнуудай түлөөлөгшд.

Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ хэлэнэн үгэ

Нүүдэдэ
Парти болон орондойн
сэхэ гээлтэ болобо. Партия
үннэй хүтэлбэрлэгшдэй
үннэй, үзэл сурталтай тал-
лаар, гайхамжаг хүдэлмэрлэгшд,
улсхоорондын коммунист
дэлгэрэн элчтэ сэхэ ажал
абуулаша, манай хүндэтэ хэ-
чин, нүүдэ Михаил Андре-
евич Сусловый ажабайдал
эхэ хэрэгүүдээр бани
юм. Граждан дайнай жыл-
нүүдтэ дайналхы комсомол
эдр набаринин гүнзгээр, хүд-
элмэрлэгшдэй комиссидэй үлүл-
мэридэ хабаадаа. Удаан
үгэтэй тарашанай хубуун
рабфакта нураа, институт
дүүргэжэ, багша болоо. Нүү-
дээрнэ тэрэнэй партияна хо-
дөлмэри эхилэн байна. Дай-
нын урда тэхин жолуудтэ
Россин урда хубини шуха-
лын шухаа нутагуудта со-
циалис байгуулаалты хүтэл-
бэрлэб. Эгээр ороноо хам-
гаалын Агууэхэ дайнай

жэлүүдтэ армидэ полит-
ческэ хүдэлмэри абуулаа,
партизанска хүдэлмэри
хүдэлмэри, дайнай үлүл-
рүүшын жэлүүдтэ эхилэ,
партияна Центральна Ком-
итэтэ хүтэлбэрлэхэ ташаа-
нуудта дэлгэрэн элчтэ сэхэ
сүсэлгүгээр ажал абуу-
лаша. Михаил Андреевичэй
бүхы ажабайдал манай
агууэхэ Коммунист партида
үнэн сэхээр алба хэлгэ бо-
лоно. Лениний эхэндэ байхада
тэрэ партиян зэргэдэ орожо,
60 гаран жээлэй турша соо
тэрэнэй гэшүүн ябаа.

Партиян үзэл суртал-хү-
мүүжүүлгын хүдөлмэрлэгшд,
тэрэнэй теоретическэ шухаа
документүүдтэ зохиолдоо,
КПСС-эй улсхоорондын по-
литикэ бүридүүлэгшд, бодо-
то дээрнэ бөсөлүлгэдэ Ми-
хал Андреевичэй оруулган
хубитаа сөгшөөлгө юм. Со-
циалис оронуудтай, гадаа-
дын коммунист ба хүдэлмэ-
ришнэй партинуудтай, дар-

лагданан арадуудай наци-
онально-сүлөөлэгшын, рево-
люционнао хүдөлмэрлэгшын,
колониальна дарлантай мул-
көлөөлөгшын мултарбан залуу
гүрүнүүдтэй манай партияна
аха дүү ёһоной хөдөөгөө хүт-
мөөхын, бэхилүүлгын тула
тэрэ тон эхэ юумэ хэйлэн
байна.

СССР-эй Верховно Со-
веддэй Советдэй галаадын
хэрэгүүдтэ эрхилдэг комис-
син түрүүлэгшын ташаадаа
олон жэл соо хүдэлмэрлэ,
Михал Андреевичэй нинтэй
ондоо байгуулалтын гүрүн-
үүдтэй Советскэ Союзай ам-
галан ёһоной харилсааа хүт-
мөөлөгшд мүн эхэ хуби-
тала оруулаа, амгалан гүри-
маар эргэ оршохо ленинскэ
гол ёһонуудтэ бодото дээрнэ
бөсөлүлгэдэ нүүдөлөө.

РСФСР-эй Верховно Советдэй Президиумдэй
У К С А Э
БҮРЯДАЙ ХҮДӨӨ АЖАХЫН ИНСТИТУТЫЕ
РСФСР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ
ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТАР ШАЛГАХА ТУХАН
Түгэе шадабартай мэрэгжэлтэдэ бөлдхэ ба хүдөө
ажамын эрдэм ухаас хүгөөхэ талаар габылтай байна-
хынь Бурядай хүдөө ажамай институтые РСФСР-
ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭ-
ЛЭЙ ГРАМОТАР ШАЛГАХА.

РСФСР-эй Верховно Советдэй Президиумдэй
Түрүүлэгшэ М. ЯСНОВ.
РСФСР-эй Верховно Советдэй Президиумдэй
Секретарь Х. ИЕШКОВ.
Москва,
1982 оной январийн 28.

АРГА БОЛОМЖОЁО ГҮЙСЭД ХЭРЭГЛЭЖЭ, БҮХЫ ХҮСЭЭЭ ЭЛСҮҮЛХЭ

Уржадэр, республиканы Министрууд
Советдэй сасдани болобо, Бурядай
АССР-эй Экономическэ ба социальна
хүтэлгын 1981 оной гүрэнэй түсбэй
дүүргэлгын дунгуудые зүбшөөд, 1982
ондо бөсөлүлхэ хэмжээнүүдтэ хараал-
даа. Энэ асуудалаар Бурядай АССР-эй
Министрууддэй Советдэй түрүүлэгшын
орлогто, республиканы Госпланай түрүүл-
эгшэ Д. Н. Раднаев дэлгэрэн мэд-
дээлтэ хэе. Тимнхээ тэрэ үнэгэрэн
жээдэ туйлагдабан зарим тэдэй амжалта,
нүүдэ дурдаха зуураа, гол түлэб ар-
дай ажамай хүгөөхэ талаар гүйсэд элч-
тэ, хэрэгсэлгүү доторой арга боломжонууд-
та, хэрэгсэлгүү асуудалуудта тогтоо.

Республиканы промышленна үн-
дэлбэрини хэмжээн нёдондо жэл 2,2 про-
центээр урталан, ажалдай бүтээсэ 2,7
процентээр дээшлэн байна юм. Тимн-
хээ түсбэйгэ галуур 1,57 миллион тү-
хэригэ продукци худалдагдаа.
Гэбшье, манай промышленность бү-
хэдөө продукци худалдаха түсбөө дүр-
гэжэ шалаагүй, үрэлдэл 99,5 процент
болон байха юм. Илангала машина
бүтээлгын, ой модной, модо бөлдхөл-
гын предриятинууд тулаар хүдэлөө.
Тимнхээ саашаада бар хүсэний ажа-
май оһонхооруудха, ажалдай бүтээсэ
эрид дээшлүүлгын түлөө саг үргэлжэ
тэмсэл дэлгэрүүлхэ эрилтэ табигдаа.
Мүн олонинтин эдэхин үсхэлд бардуу-
лан, үйлдэбэрини ашаг үр дээшлүүл-
гын түлөө социалис мурьсөөнэй эр-
шье улам шангалха шухаа болоно.
Тус сасдани дээрэ табигдаан асуу-
далнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ респу-
бликаны финансын министрэй орлогшо
Г. А. Александров, «Бурятмиспром»
нэгдэлэй генеральна директор Ю. В.
Шитников, нутагай промышленностин
министр М. Ф. Завергович, «Бурятрем-
строй» нэгдэлэй начальни Ф. Ф. Се-
ребряков, хүдөө ажамай министрэй нэ-
гдэлэн орлогшо Н. П. Перфильев, рес-
публиканы Министрууддэй Советдэй тү-
рүүлэгшын орлогшо В. И. Николаев
болон бусад хабаадаа.

1981 ОНОЙ IV КВАРТАЛДА ПРОМЫШЛЕННА
ПРЕДПРИЯТИИНОУД, БАРИЛТИН, ТРАНСПОРТИН,
ХЭЛХЭЭ ХОЛБОНОН, ХУДАЛДАА НАЙМААНАЙ БА
ХҮН ЗОНОЙ АЖАУУДАЛАЙ ХЭРЭГЛЭМЖЭ ХАН-
ГАЛГЫН КОЛЛЕКТИВУУДЭЙ ХООРГОМДО ДЭЛГЭР-
ЭН СОЦИАЛИС МУРЬСӨӨНЭЙ ДҮНГҮЭНДЭЙ ХАРА-
ЖА ҮЗӨӨД, НИМЭ ПРЕДПРИЯТИИНОУДА ДАМ-
ЖУУЛГЫН УЛААН ТУГ БАРИУЛАЛГАТАЙГААР
НЭГДЭХИ БУУРИ ОЛГОЖО, РЕСПУБЛИКЫН ХҮН-
ДЭЛЭЛЭЙ САМВАРТА БЭШЭХБЭЙ КПСС-ЭЙ ОБ-
КОМОЙ БЮРО, БУРЯДАЙ АССР-ЭЙ МИНИСТРИНУУДЭЙ
СОВЕТ, ОБЛСОВПРОФ БОЛОН ВЛКСМ-ЭЙ ОБКОМ
ТОГТООБО:

Үйлдэбэрини прибор бүтээлгын нэгдэл. Продукци
худалдаха түсбөө 101 процент, ажалдай бүтээсэ дээш-
лүүлхэ даабарин 100,2 процент, валовой продукци гаргал-
га 100,3 процент ба ажауудалай хэрэглэмжын эдлэл
гаргалга 104,4 процент дүүргэбди.

Бурядай мебельна модо болбосоруулгын комбинат.
Продукци гаргах түсбөө 102 процент, продукци худал-
даха түсбөө 102,4 процент, ажалдай бүтээсэ дээшлүүлхэ
даабарин 100,4 процент дүүргэбди.

Эдэнь вольфрам-молибденэй комбинат. Продукци ху-
далдаха түсбөө 105,6 процент, ажалдай бүтээсэ дээш-
лүүлхэ даабарин 103,8 процент дүүргэбди.

Зарогшын ханин материалуудай завод. Продукци
худалдаха түсбөө 115,8 процент, ажалдай бүтээсэ дээш-
лүүлхэ даабарин 111,3 процент, мурьсээ гаргах түсб
117,4 процент дүүргэбди.

Улаан-Удын хивээлэнэй комбинат. Продукци худалда-
ха түсбөө 101,8 процент, ажалдай бүтээсэ дээшлүүлхэ
даабарин 100,3 процент, олзын түсбөө 106,4 процент дүүр-
гэбди.

Нарин сэмбэн комбинат. Продукци гаргах түсбөө
101,2 процент, ажалдай бүтээсэ дээшлүүлхэ даабарин 100,4
процент, ажауудалай хэрэглэмжын эдлэл гаргалга 101,8
процент дүүргэбди.

ВСИД-тэй Улаан-Удын энэргочасток. Ажалдай бүтээсэ
дээшлүүлхэ даабарин 100,1 процент дүүргэбди, пөсөднууды
табалгаргагүй электрин элшээр хангабан.

Улаан-Удын ашаанай автотранспортна предрият.
Аша шэрээ түсбөө 141,1 процент дүүргэбди.

Республикаскэ радиотелевизионно дамжуулгын түб
Продукци гаргах түсбөө 100,5 процент, ажалдай бүтээсэ
дээшлүүлхэ даабарин 104,7 процент, олзын түсбөө 109,4
процент дүүргэбди.

«Нижнеангарскстрой» трестын 703-дахин барилга-
хабаралтын пөезд Барилгын продукци гаргах түсб
148 процент, барилга-хабаралтын хүдэлмэрин түсб
110,8, ажалдай бүтээсэ дээшлүүлхэ даабарин 130,7 про-
цент дүүргэжэ, хүдэлмэрини үнэ сэн түсбөө доошолуул-
гана.

«Буряткокспрокт» институт. Захишалай проек-
тууды дүүргэхэ түсб 138,3 процент, ажалдай бүтээсэ
дээшлүүлхэ даабарин 104,8 процент, олзын түсб 156,2
процент дүүргэбди.

«Бурятлесхозмонтажкомплект» гэжэ үйлдэбэрини нэ-
гдэлэй Улаан-Удыг нүүдэл оһонхооруулагдамал колонно.
Барилга-хабаралтын хүдэлмэрин түсб 100,3 процент,
ажалдай бүтээсэ дээшлүүлхэ даабарин 104,1 процент, ол-
зын түсб 107 процент дүүргэбди.

«Бурятлесхозмонтаж» нэгдэлэй Эдэнь нүүдэл оһ-
нохооруулагдамал колонно. Барилгын продукци гаргах
түсб 112,2 процент, барилга-хабаралтын хүдэлмэрин
түсб 100,2 процент, ажалдай бүтээсэ дээшлүүлхэ даабар-
ин 105,1 процент дүүргэбди.

«Сибхиммонтаж» трестын Забайкальскэ хабаралтын
управлени. Барилгын продукци гаргах түсб 102,3 про-
цент, барилга-хабаралтын хүдэлмэрин түсб 102,2 про-
цент, ажалдай бүтээсэ дээшлүүлхэ даабарин 102,1 про-
цент дүүргэбди.

«Нижнеангарскстрой» трестын хүдэлмэрлэгшдэй
эрчтэ хангалтын управлени. Эдэй эрсын түсб 104,8
процент, ажалдай бүтээсэ дээшлүүлхэ даабарин 103,3 про-
цент, олзын түсб 101,6 процент дүүргэбди.

«Бурятсельбиз» нэгдэл. Ажауудалай эриятэ хан-
галтын түсб 114,4 процент, ажалдай бүтээсэ дээшлүүлхэ
даабарин 113,8 процент дүүргэбди.

Улаан-Уды хотын унаа-кавалезационно, ажамай
үйлдэбэрини управлени. Унаа хуратгылээр хэрэглэхэ түс-
б 113,2 процент, хэрэгсэлгын үнэ сүлүүлхэ түсб
101 процент, олзын түсб 107,9 процент дүүргэбди.

Хойто-Байгалайн лесхоз. Продукци худалдаха түсб
дүүргэбди, ажалдай бүтээсэ дээшлүүлхэ даабарин 112,8
процент, олзын түсб 150 процент дүүргэбди.

Ниснээд хотын олон мян-
гад ажаллад Улаан талмай
дээрэ гаранхай. Эндэ три-
бунаанууд дээрэ — КПСС-эй
ЦК-гай гэшүүд, гэшүүндэ
кандидатууд, КПСС-эй Цент-
ральна шалгалтын комиссин
гэшүүд, СССР-эй ба РСФСР-
эй Верховно Советүүдэй де-
путатууд, министрланууд
болон албан зургаануудай
хүтэлбэрлэгшд, партияна,
совет ба нинтэй амхинуудай
түлөөлөгшд, союзна респу-
бликаныудай, хивааруудай,
областьнуудай түлөөлөгшд.

Дипломатическэ корпусой
гэшүүд эндэ байсаба.

Сэрэгэй подрабатленинууд
талмай дээрэ жэрлэдэн зог-
соно. Тэнгэний жагсаанууд
дээрүр дайналхы тугууд нэ-
гдүүлэгшдэй.

Шаналад гашуудалай ёһо-
лол Мавзолевин сэхэ урда

хүндэдэ хүртээн байгаа,
Маркс—Энгельс — Лениний
агууэхэ суртал нураалда
хэлбэрлэгшын үнэн сэхэ, тэр-
энэй революционна гол
ёһонуудые батаар сахин хам-
гаалдаг мүнөө үе сагай дүй
дүшлэй үндэнь нуури дээрэ
үдэ манай партиян тэрэнин
зохиохы ёһоной хүтэлбэрлэгшын
эдэхитэйгээр тундаг хүн
гэжэ тэрэ олон оронуудай
коммунистуудта, үргэн нин-
тэ ажаллашта мэдээжэ.

Харин бидэ, Михаил Анд-
реевичын дүтын ханинар, сүг-
гала хүдэлдэг нүүдхын, эгээр
сүсэлгэ суртал нураалда
олон жэл соо хүдэлмэрлэ,
Михал Андреевичэй нинтэй
ондоо байгуулалтын гүрүн-
үүдтэй Советскэ Союзай ам-
галан ёһоной харилсааа хүт-
мөөлөгшд мүн эхэ хуби-
тала оруулаа, амгалан гүри-
маар эргэ оршохо ленинскэ
гол ёһонуудтэ бодото дээрнэ
бөсөлүлгэдэ нүүдөлөө.

Эдэ бүхы үргэн эхэ, олон
лязын ажал абуулгынгаа тү-
лөө бидэ тэрэнин хүндэл-
дэг, дуратай байгаабди.
Нимэ хүнтэй хахасахы
хүндэ, гашуудалтай байна.

Эгээр тэрэнэй ажабайдалай,
тэрэнэй шэн габылта хүдэл-
мэрини жэшэе олон үеин
коммунистуудай зориг ба да-
руулаха.
Энэ үдэ манай үнэн хүрэт-
эй хахасахада, тэрэндэ
ингээд хэлэхэ хүсэгдэнэ:
Амгалан нойрсын, хүндэтэ
хани нүүдэлэй ШИ сэхэ, ал-
дартэ наба нахалааш, парти-
дайн ардагтаа эхэ юумэ
хэйлэн, тэдэ шам тухай ароун
нангин дурасхаалты сахна
ажаала.

Нүүдэдэ, КПСС-эй ЦК-гай
Политбюрогой гэшүүн, парти-
нияна Центральна Комитетдэй
секретарь, СССР-эй Верховно
Советдэй депутат Михаил
Андреевич Сусловый дурас-
хаала зорюулагдаан шана-
лад гашуудалай митингын
нэгдэлэнэй соносхохыемини
зүбшөөгылт.

КПСС-эй ЦК-гай Полит-
бюрогой гэшүүн, КПСС-эй
МПК-гай нэгдэлэй секретарь
В. В. Гриншин үгэ үгтэрэнэ.
(Үргэлжэлэнь 2-дахин
ноураа).

МИХАИЛ АНДРЕЕВИЧ СУСЛОВЫЕ

ХҮДӨӨЛҮҮЛГЭ

В. В. ГРИШИНЭЙ хэлээн үгэ

Нүхэдүүд!
Манай парти, оройн ажалшад КПСС-эй ЦК-гай Политбюрог гэгшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь, ССР Союзай Верховно Советей депутат Михаил Андреевич Сусловые хүдүшын замда гүнзгэй шаналал гашуудалтайгаар үдэшжэ байна.

Совет ардад, ленинскэ партида хэзэ гээлтэ болобо. Коммунист парти болон Совет гүрэнэй уласхооронднй коммунист ба хүдэлмэришчэ-нэй хүдэлээнэй элитэ хэзэ ажал ябуулашын, дүгээт коммунист-ленинскэй зүрхэ-нинь сохихоё болёо. Хай-хан сэдхэлтэй, гүнзгэй хүрса ухаан бодолтой, коммунизмын агуухэ суртал нургаанууд, та, Лениний хэтэдэ мүнхэ хэргэ хэблэришгүй үнэн сэжэ байлгаха нүдэндийгөө сэжэ мэтээр хоолодо сахна ядбан хүн бидэндэрхэ хахасаа.

Михаил Андреевич Сусло-вай буха ажабайдал, эсхэсэ сусалгай ажал ябуулга ле-нинскэ парти агуухэ туйл-лануудтай, совет ардад зохон байгуулы ажалтай, марксизм-ленинзмын ариун нангин суртал нургаанууд түүлэ, эб найрамдал ба со-циальна хүжэлтэ дэбхитэй түүлэ тэмээлтэй бата холбоо-той юм.

Тэрэнэй ажабайдал зам хэдаа партида, социализм дэ-гэ оролдоо, хүдэлмэришчэ агини хэргэ, социализм ба коммунизм байгуулгада үнэн

сэхээр алба хэлгын жэшэ болоно.

Үгтэй таряашанай хүбүүн арбан зургаа наһатайдаа Со-вет засагай түрүүшын үдэр-нөө хүдөө нотагта агини орбо тэмээлдэ дэбхитэйгээр эрлосонон, үгтэйшүүлэй комитетэд, үедын комсомо-лой организацида хүдэлбэ. Москвадахи Пехановой нэ, рэмэтгэ арадай ажажын ин-ститут дүүргэдэ, багшаар хү-длөө лэн. 1931 онойо хойшо Михаил Андреевич партида ба гүрэнэй харюусалгай хү-дэлмэришчэ хүдэлбэ. Улаань партиин Ростово обкомой секретариар, партиин Став-рополин хизаарай нэгдэх секретариар хунгаданан байгаа.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайны нүрэтэ жэл-нүүдэ Михаил Андреевич Суслов Закавказска фронтын сэргүүдэй Хойто бүлэгэй Сэргээй Советэй гэгшүүн, Партизанска отрядудай Ставрополин хизаарай шта-бай начальник ябахандаа, фашист булмтаргаштай тэмээлдэ, дайсини наһна бута сохино, шалта туйлаха хэргэтэ бүхэ хүсээ элсүү-лэ лэн.

1941 ондо тэрэ КПСС-эй ЦК-гай Литвагай ССР-тэй биоргой түрүүлгээр томи-логлобо. Дайны хоймолон-гуудыг усалдахандаа респу-бликын партизанска элэ ба-рөө хэзэ туйламна үзүүлэн байгаа. 1947 онойо хойшо, 35 шахуу жэлэй турша соо,

Михаил Андреевич манай партиин Центральна Коми-тетэй секретариар хүдэлбэ. 1949—1950 онуудта тэрэ нэ-гэн дор «Правда» газсын ахмад редактор байхан юм.

Михаил Андреевич парти-на, гүрэнэй туйлашуудыг дааж байхандаа, манай парти-нин, совет ардад аша ту-лада, коммунизмын илхын туйла хамга хүсэ шалдаа, эрдэм бэрхжэлтэ баян дүй дүршлөө зориулагд лэн. Партиин хэргэй эбтэ үнэн зүрхшөө энгээдэг, уг зо-рилоо туйлахын туйла боль-шевик ёноной оролдогто гар-гадаг, эгэлэн сэхэ байһаараа онсо шалгардаг, өөртөө, хү-дэлмэрин талаар нүхэдтэ хэ-эрлэтэ табдаг, ажалдаа дуратай, даруу зантай бай-хан. Партийна дээдэ шенижэ шанарай, эмхидхэлэй, хүдэл-мэридөө ленинскэ олол арга-нуудыг хэрэглэжын талаар үлгэр жэшэ харууддаг бай-гаа.

Михаил Андреевич Сусло-вой КПСС-эй ЦК-гай Полит-бюрогой бүридэлтэ, Леонид Ильич Брежневэй хүтэлбэри дор хүдэлмэрилдөө, до-тоодын болон гададын поли-тикийн асуудалнуудад парти-нын шийдхэбэрүүндэ дүү-рхын туйла сэхэ хүдэлмэри бүтээхэн юм. Эхэ эрдэм мө-ргэлтэй, дүй дүршлэлтэй бай-лан туйлаа, манай партиин хүдэлмэри манай теорети-ческэ ажал ябуулгада, КПСС-эй Совет гүрэнэй дотоодын ба гададын политика тодор-хойтоо, бэлдүүдэ, аха дүй

партинуудтай, уласхоорон-дын хүдэлмэришчэй ба на-циональна сүлөөлгын хү-дэлөөнэй бүхэ отрядудтай интернациональна холбоо барисаануудыг бэхжүүлхэ, дэлхийн социализм ханн нэг-дэл баталдаха хэргэтэ ху-битала сэхээр оруулан бай-на.

Михаил Андреевич Леонид Ильич Брежневэй үнэн соратник, КПСС-эй ленин-скэ хараа бодотые оролдоо-тойгоор тайбарлан ойл-гуулдаг, бэлдүүдэ байхан. Марксизм-ленинзмын хур-гаал заабаринуудта тэрэнэй үнэн байгындыг теорин ба бодото хэрэгэй абуулгын асуудалнуудта шадмар мө-ргэзэр ханддагын, асари сэхэ дүй дүршлэшын асари ёноор тайбарлан ойлгохо, социально-экономическа, по-литическэ стратегие ам-жалтатгайгаар бэлдүүдэ онсо хаба шадбарлар манай парти-ныг эсбэглэн.

Михаил Андреевич Сусло-воё сусаршагуй, үрэ түгээ ажал ябуулгаараа, шэн зо-рилоо ажалдаа, онсо ша-нарнуудад партиин, арда-й дунда тон хүндтэй, магтаалтай болоһон юм. Партиин болон гүрэнэй үм-зүлэн Михаил Андреевичэй гаргаһан гайхамшаг габья-нуудыг Эхэ оройн үндэрөө сөлгөн байна. Социализм Аламай Геройн нэрэ зэргэ-гээтэй, дүй дүршлэлтэй бай-ноосой Союзай олол орде-нууд болон медальнуудад шанагданан.

Москвагайнд Михаил Андреевич Сусловые үндэр-рөө сэгнэдэг, сэхэр хүндэл-

дэг. Тэрэнэй ажабайдалтай олон жазын Москвагай, нисэлт хотын партийна ор-ганизацитай нягта холбоо-той энэ дунда, КПСС-эй Центральна Комитетдэ хү-дэлмэриллэн юм. Михаил Андреевич Москвагай ажал-шадай алабайдалаар, мос-ковско предприятиенуудай үй-лөөрлэйн амжалтануудаар, нисэлт хотын эрдэмэй ба соёлной туйлтануудаар сар үргэлжэ хонирхдог, Моск-вагай партиин организаци-нуудай, ажалдаа коллекти-вүүдэй хүдэлмэришчэй хэ-дүлэмэришчэй үзүүдэй байхан. Михаил Андреевич Сусло-вай найа бараһандан моск-вагайнд бүхэ совет арда-й хамта сэхээр шанална.

Нүхэдүүд!

Эгэршгүй зоригтой, парти-на дээдэ заргын хатуу-жал болбосорлойтой, Лени-нскэ ба Ойртонднй револю-цион хэтэгтэ хизааргүй үнэн байдаг хүн бидэндэ хахаса-аа. Бидэндэ зүрхэ сэдхэл туйлай сэхэ шаналал гашуу-далаар нүбтэрэнэй байна.

Михаил Андреевич Сусло-вай хахасаадаа, коммуниз-мын ба амгалан байдалтай түүлэ тэмээлтэй талаар манай партиин, манай ардад туйлтануудыг сахин хам-гаалха, арьдаххабид гэжэ хэлэбид, Михаил Андрее-вич Сусловай бүхэ амй на-һаа зориулан хэргэе — коммунизм байгуулгын хэргэе оролдоотойгоор үргэл-жүүлүүдэбид.

СССР-эй АН-ай вице-пре-зидент академик П. Н. Фе-досеев үгэ хэлэбэ.

таалаар элигэ сэхэ туйлтану-удайн түүлэ СССР-эй Наукануудай академик дээ-дэ шагнал — Карл Марксын нэрэмжтэй алтан медаль тэ-рээд олгогдон байгаа.

Эрдэм болон соёлыг хур-жөөхын туйла, манай соци-ализм Эхэ оройн научно-тех-ническэ ба соёлной дэбхитэй түргээхын туйла Михаил Андреевич Сусловай гарга-даг ажанал оролдогыг совет интеллигенци олол тоо-тоо кадрууд үндэрөө сэг-нэнэ.

Михаил Андреевич Сусло-воё тухай ариун тунгалар, найн хайхан дурасхал совет эрдэмтэдэй, соёлной ажал ябуулагшадай зүрхэ сэдх-элүүдтэ, бүхэ совет хү-дүдтэ мэтээр хэтэ мүнхэ-дөө үлэхэн.

Ульяновск областин Пав-ловска районий «Путь Ильи-ны» колхозной түрүүлгэш В. А. Зимнев үгэ хэлэбэ.

наһа буужа, тасандаа ошо-бо. Хүдөөлүүгын ёһолодо хабаадагшад Кремлин хан-на тээшэ шэглэбэ.

Наһа барагшын бэстэй хуурсагы хүррэй нүхэ руу табиба, Артиллерийн салог нэзэрэ, Советскэ Союзай Гүрэнэй гимн эздэлэн.

Коммунист партиин ба Со-вет гүрэнэй хүтэлбэрлэгшэд Мавзолейн трибунада дахи-наа гарана.

Коммунист байгуулагтын агуухэ хэргэтэ бүхэ наһаа зориулан партиин үнэн сэхэ хүбүндэ сэрэгэй нүүшын ёһолол үгэжэ, сэрэгэй под-разделенинүүд Мавзолейн урдуур үгэрнэ.

Коммунист партиин, Совет гүрэнэй ба уласхоорондын коммунист хүдэлмэришчэ элигэ сэхэ ажал ябуулагша Михаил Андреевич Суслов тухай со-вет хүнүүдэй зүрхэ сэдхэлдэ хэтэдэ үлэхэл.

Шэлэн шэнэһэн модотой Дээдэ-Шулуутайн шэдхэ шугын оёор мүйлхөн хуя-гаар хуягданхай, шэлүү-нэ мушгочуулын бурзан сагай сэгнэжэ бурхорынхэй, Эндэх хайбал дайлаа на-хитай хооргэдэн буухаа, мүнгэн сагаан хашарлар мо-дотой сөн бударан хиндэнэ, үлгэрлэй найхан оролдо эрэд байһандал үгэдэг.

Дабхар-Сагаан гэгдэдэг, уула тээшэ хэдэн үдэр хээрэ халхилжа, борбоо сааар шэдхэлэнэ удаа, Шу-луутайн дайлаа лингама шабарай эхин үзэгдэжэ элиг-бэ. Нимэ хүйтэни Зага-ран «Дружба» сохөөхэй зу-гоовууд үнхэнэйл хүлэж-хэй лэн.

Дайны энэ мукарта, ор-ёлтөрбэй шулуун байһан хүбөөд сохөөхэй үннийл зу-гоод Анатолий Михайло-вич Гонгоров самоходно шассн гэдэг түмэр зорио-рон эрмэйхэй, нахы халаа хүдэлжэ байхан хологоо оббөрдобо.

Мүйлхөн хинхэ, хүр саа элхэ аблан энэ хүндэ тэ-лэжэ ябахаданнай ойн туй-галга тээлжэ, оршон той-рооор суурла татуула.

Хайр шулуун дэбхисхэ-тэй хадын горхойной сэхэ ха-рпа уһан соологдон мүйл-хэн дорхоо мэлмэран, уруу-дан руу хүсэгдэггүйг ур-дахаар тээүүлжэ, луговодыг мэгдэхэнэ.

Ажал дээрнэ гэнтэ буу-һан айһандыг луговод ур-даханда, мүйлхэн дэгүүр мэлмэран хилиһан тошо то-гожилоо лобад, үсөөн үгөөр манай дугаргасана.

— Декарб соогүүр энэ хэдэн луговодууд эрэгтэ, то-шо халхаа хэдэн хаалта-нуудыг хэжэ эхилжэ лэн. Мүйлхэ сооложо, хайр шоройгоор халта хэжэд-нэй найрамданхай хүр-нэй Тиньшэ энэ горхой-ной шабар сохон минга га-ран кубометр тошон ха-рлагдаад байна гэжэ. Мүй-лхэн майла хүтэн хэргэйтэй. Энэ уруудан сэхтэй газарта улаа тогтоожэ элхэ лилан үлгэрүүдтэ бэрхтэй байна, — гэжэ тэрэ хэлэнэ.

П. Н. ФЕДОСЕЕВЭЙ хэлээн үгэ

Нүхэдүүд!
Михаил Андреевич Сусло-вай наһа бараһандаа совет эрдэмтэд болон соёлной ажал ябуулагшад, манай ардад зон-той хамта, сэхээр шанална байна. Коммунистууд-ленин-скүүд, партиин талаар нү-хэдүүд, бүхэ совет хүнүүд партийна болон гүрэнэй хү-дэлмэришчэ тон харюусалга-тай участогуудыг олон жэл-тэй туршада дааж байха-дан, тэргэни онсо гайхам-шын хэргэй түүлэ эдэбхи-тэй тэмээлшэ гэжэ мэдэжэ-нэ. Социализм коммуниз-м галан оршон байдалда зохон байгуулаха хэргэтэ, манай Со-вет Эхэ оройной дайсыг илхын түүлэ тэмээлдэ тэр-эной гаргаһан габьяанууд угаа сэхэ.

Партиин сэхэ теоретик нү-хэр Суслов марксистско-ле-нинскэ теорие саашадан

хүгөөхэ хэргэтэ хубитала сэхэр оруулан, элдэб эсын олпортистуудта, баруунай ба «зүүнэй» ревизионист-нуудта эсэргүү тэмээлшэ партиин сөөбөр байгыг сэхэ шууд, бата найдамтайгаар сахин хамгаалсадаг байгаа. Хүжэлтэй түгээ социализм-эбхитэй коммунист байгуу-лагтын асуудалнуудад мүн-оо сагай ба дэлхийн рево-люционо хүдэлмэришчэй шуха-ла асуудалнуудад Михаил Андреевичэй башһон теорети-ческэ зохёолнууд шуха-ла удаа шанартай. Михаил Андреевич интернационализм тухай Лениний нургаал зааб-аринуудыг хүтэлбэри болгон, теоретическэ зохёол ба бо-дото хэрэгүүдээр аха дүй коммунист, хүдэлмэришчэй партинуудтай уласхоорондын хүдэлмэришчэй ба нацио-нальн-сүлөөлгын хүдэлмэ-ришчэй бүхэ отрядудтай манай

партиин холбоо барисаас үргэлжэ, хүжөөхэ хэргэтэ эдэбхитэйгээр туйладаг бай-хан. Социализм ханн нэгдэл-лэ «оронуудтай интернаци-ональна ёһон наһалаа нэгд-дэгтэ, үргэн харилааа хол-бооной хэргэе бэхийүүлгэ-дэ дэлхэй дээрэ амгалан тайбан байдалда сахин хам-гаалха, баталдаха хэргэе мүн-оо манай отроноудай хамтын тэмээлдэ сэхэ эдэбхитэйгээр хабаадаг байгаа.

Нүхэдэ Сусловай бүхэ ажал ябуулагшын үзэл сурталтай та-лаар ленинскэ партийна шөн-жэ шанар бэлдүүдэй, поли-тическэ сэхэ ленинскэ парти-найтын теори ба бодото хэргэе нягтар зохилдуул-гын эрхэм жэшэ болоно.

Михаил Андреевич марк-сизм-ленинзмын классигүү-дай суртал нургаалай бая-лгуудыг шэн оролдоотойгоор шудалхын, шэнэ об-

шество байгуулгын асарн сэхэ, түүхтэ дүй дүршлэлтэй со-лолдоһон, мүнөө сагай дэ-хэн хүжэлтэй ёһо гурум ба саашанай зорилгонуудай шинжэлэн элгэрүүдэгдэн КПСС-эй документуудыг, Л. И. Брежневэй зохёолнуудыг шудалхын манай кад-руудыг урлагдаг байгаа.

Нүхэдэ Суслов орооо комму-низм суртал бодолнуудай гай-хамшаг пропагандаст байха үзэл сурталтай хүдэлмэришчэ сэхэ ажанал хандуулдаг, сэхэ сагаа зориулдаг лэн. Оройн-гоо хэлэһэн үгэнүүд, зохёол-нууд дотор шэнэ ёһоной хү-лэс — коммунизм эдэбхитэй-гээр байгуулагшы комму-нист ёһоор хүмүүжүүлгын ба болбосоруулгын асуудалууды-г эдэбхитэйгээр тодор-хойлодог, үргэнөөр найруу-лан бэлдэдэг байһан.

Михаил Андреевич совет эрдэмтэдэй дунда тон хүн-дэтэй, адал солотой боло-һон юм, Нитинг эрдэмэй

хэтэдэ мүнхэ хэргэе үнэн сэхээр үргэлжүүлжэ-шэ, газар дэлхэй дээрэ эб найрамдалай ба социальна хүжэлтэ дэбхитэй түүлэ сусаршагуй тэмээл-шэ, КПСС-эй ЦК-гай Генер-альна секретарь нүхэр Лео-нид Ильич Брежневэй тол-гойлдог КПСС-эй ЦК-гай По-литбюродо хүдэлжэ үсэдэн, тэрэнэй дүрбэн гэнтэ балг мэдэжэ, коммунизмын хурса-лур түгээсөө тодорон байна гээд бидэ мэдэнбид.

КПСС-эй XXVI съездын түүхтэ шийдхэбэрүүндэ бэлдүүдэ талаар, тэрэнэй бүхэ наһаа зориулаһан ком-мунизмын агуухэ хэргэй аша туйла манай шэн габья-ла ажал тэрэн тухай эгэл нангин дурасхал боло-хо юм гэжэ билэ Михаил Андреевич Сусловтай мүнөө-дэр хахасажа байхандаа эли тодоор мэдэрнбид.

Митинг үзэрбэ, Коммунист партиин, Совет правительст-вин хүтэлбэрлэгшэд трибу-

таалаар элигэ сэхэ туйлтану-удайн түүлэ СССР-эй Наукануудай академик дээ-дэ шагнал — Карл Марксын нэрэмжтэй алтан медаль тэ-рээд олгогдон байгаа.

Эрдэм болон соёлыг хур-жөөхын туйла, манай соци-ализм Эхэ оройн научно-тех-ническэ ба соёлной дэбхитэй түргээхын туйла Михаил Андреевич Сусловай гарга-даг ажанал оролдогыг совет интеллигенци олол тоо-тоо кадрууд үндэрөө сэг-нэнэ.

Михаил Андреевич Сусло-воё тухай ариун тунгалар, найн хайхан дурасхал совет эрдэмтэдэй, соёлной ажал ябуулагшадай зүрхэ сэдх-элүүдтэ, бүхэ совет хү-дүдтэ мэтээр хэтэ мүнхэ-дөө үлэхэн.

Ульяновск областин Пав-ловска районий «Путь Ильи-ны» колхозной түрүүлгэш В. А. Зимнев үгэ хэлэбэ.

наһа буужа, тасандаа ошо-бо. Хүдөөлүүгын ёһолодо хабаадагшад Кремлин хан-на тээшэ шэглэбэ.

Наһа барагшын бэстэй хуурсагы хүррэй нүхэ руу табиба, Артиллерийн салог нэзэрэ, Советскэ Союзай Гүрэнэй гимн эздэлэн.

Коммунист партиин ба Со-вет гүрэнэй хүтэлбэрлэгшэд Мавзолейн трибунада дахи-наа гарана.

Коммунист байгуулагтын агуухэ хэргэтэ бүхэ наһаа зориулан партиин үнэн сэхэ хүбүндэ сэрэгэй нүүшын ёһолол үгэжэ, сэрэгэй под-разделенинүүд Мавзолейн урдуур үгэрнэ.

Коммунист партиин, Совет гүрэнэй ба уласхоорондын коммунист хүдэлмэришчэ элигэ сэхэ ажал ябуулагша Михаил Андреевич Суслов тухай со-вет хүнүүдэй зүрхэ сэдхэлдэ хэтэдэ үлэхэл.

Улаан-Утын шэлэй заводой 4-дхи цехэй коллектив бүхэ цехүүдэй дундаһаа онсо шалгаран, үгэрлэн жэлэйгэнэ тусгай даабарин дүүргэнэ амжаба.

Цехэй начальник комму-нист В. А. Шестаковтой уул-салаа, коллективнэй туйла-һан амжалтаар хонирхоходо-най.

— Манай цехэй халаан, участон бүхэн үйлдэрлэни-гөө даабарин заабол дүүргэ-гэ гэгэн зорилго табя лэн. Тэрэнэй түүлэ мастерһаа хүннээд, юрэн хүдэлмэришчэн хүртээрөө «булта нэгтэй түүлэ, нэгэн булантай түүлэ» гэгэн урла доро эб-лэтэй эгтэйгээр хүдэлжэ, ар-дан нэгтэй табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабарин бэлдүүлэгдэ. Эндэ цехэйлэн тухай партийна, комсомольско, профсоюзай организацинууд үйлдэн олоһон гэгшүүр эхэ, — гэжэ нүхэр Шестаков билдэд хэлэбэ.

Цехэй халаан, участогуудай дунда дэлгэрдэ социализм мурьсөөн дундугудыг харуулан самбартай танил-сабабид. Үнэгэрэн жэлэй тү-гээсхэй харын тусыбэ 2-онон халаан 116,7 процент дүүргэжэ, социализм мурь-сөөнд эрхэмлэһэн байба. Тимээлшэ тус халаанай хү-дэлмэришчэд танилсабаба ба. Энэ халаанда хүдэлжэ 10 хүдэлмэришчэн булдаа коммунист ажал уадаргай ажал уадаргай хургуул-д эрдэм мэдэсэ дээшэ-лүүнэ.

Дурбэлхэ цехэй участогуудай дунда ёлхын нааданхай-

В. А. ЗИМНЕВЭЙ хэлээн үгэ

Хүндэтэ нүхэдүүд!
Манай нотагай хүндэтэй хүн — Михаил Андреевич Сусловай наһа бараһан тухай мэдээ Ульяновска областин коммунистууд, бүхэ ажалшад гүнзгэй шанална-тайгаар утгаба. Дүгээт боль-шевик-ленинскэ энэрхэй хай-хан сэдхэлтэй, ариун сэхэ ябадалтай хүнэй зүрхэн со-хихоё болёо гэжэ мэдэрхэ-дэ, хэсүү байна.

Хахасалгын энэ үедэ Ми-хаил Андреевич Сусловай ажабайдалай гайхамшагта зам наһанданнай ороно. Үгтэй таряашанай бүлэдэ түрэн тэрэ эдир наһанһаа хүдөө тосхоний социализм ёһон шэнэдхэн хубитлаха тэмээлдэ ороһон юм. Ми-хаил Андреевич түрэн ню-тагтаа комсомолой гүйжэй эм-хидхэлэн, тэрэнэй урдаа ха-рха хүчинэй байһан. Үг-

(Түгээхэл. Эхвиний 1-дхи нурта).

тэйшүүлэй комитетдэй ба сель-скэ Советдэй хүдэлмэришчэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг байһан. Үшөө тэдэ жэлүүд-тэй манай партиин тэмээлшын ариун шинжэ шарныг бэс-лэж хүмүүжүүлэн юм. Лени-нскэ партида, ардад алба сэхэ партида, тэрэндэ даал-гаданан бүхэ участогуудта хүдэлжэдэ, бүхэ хүсэ ша-далаа, эрдэм мэдэсэ, дүй дүршлөө зориулагд лэн.

Тэрэ хэдэ сүлөөтүүдэй наа, түрэл нотагатаа нягта харилаа холбоһон байдаг, тэрэнэй экономикын ба соёл-ной хүжэлтөөр сар үргэлжэ нотагдодог, Волго шадарай нотагүүдта ходо эрэдэг бай-хан юм. Нотагай хүн зонтой Михаил Андреевичэй уул-заланууд, колхозингуудтай халтун дулаангаар, үнэн зүр-хэнэй хөөрлэдэг, тэдэнэй ажабайдалаар, ажал хэргээр нонирхдог байһанын хэ-зэдэсхэ мартагдахагүй Би-дэнэй бүри амжалтатгайгаар

хүдэлжэдэ, тэрэнэй найн хай-хан зүрхэл заабаринууд ту-һандаг лэн. Манай колхозной экономико жэллэ жэлдэ бэ-рхилжэ, хүдөөгэй хүн зонтой нуудай байдал найрамна.

Михаил Андреевич түрэн-шэ Шаховска тосхойной тухай шинжэ үндэрөө ху-дэлжэ, болбосон тухэлэй зүр-хээр-лэнүүдтэй шэнэ гэр-нүүд, соёлной байһан хүдөө-лэй библиотекэ, аянуудалай хэрэгжэмжэ хангалтын бай-шан ба худалдаа наймаанай түб эндэ баригданхай.

Михаил Андреевич хү-дөөгэй шинжэ дунда нургуул-нэлгэдэ хабаадалсаа лэн. Нитинг-политическэ ба уран найханай олол номуудыг манай библиотекэд тэрэ бэлэ-лэ лэн.

Михаил Андреевич Сусло-воё гайхамшагта эмхидхэлшэ, Ле-нинэй агуухэ хэргэй түүлэ эдэбхитэй тэмээлшэ гэжэ об-лэстин коммунистууд, ажалшад мэдэжэ. Лениний

хэтэдэ мүнхэ хэргэе үнэн сэхээр үргэлжүүлжэ-шэ, газар дэлхэй дээрэ эб найрамдалай ба социальна хүжэлтэ дэбхитэй түүлэ сусаршагуй тэмээл-шэ, КПСС-эй ЦК-гай Генер-альна секретарь нүхэр Лео-нид Ильич Брежневэй тол-гойлдог КПСС-эй ЦК-гай По-литбюродо хүдэлжэ үсэдэн, тэрэнэй дүрбэн гэнтэ балг мэдэжэ, коммунизмын хурса-лур түгээсөө тодорон байна гээд бидэ мэдэнбид.

КПСС-эй XXVI съездын түүхтэ шийдхэбэрүүндэ бэлдүүдэ талаар, тэрэнэй бүхэ наһаа зориулаһан ком-мунизмын агуухэ хэргэй аша туйла манай шэн габья-ла ажал тэрэн тухай эгэл нангин дурасхал боло-хо юм гэжэ билэ Михаил Андреевич Сусловтай мүнөө-дэр хахасажа байхандаа эли тодоор мэдэрнбид.

Митинг үзэрбэ, Коммунист партиин, Совет правительст-вин хүтэлбэрлэгшэд трибу-

Ульяновск областин Пав-ловска районий «Путь Ильи-ны» колхозной түрүүлгэш В. А. Зимнев үгэ хэлэбэ.

наһа буужа, тасандаа ошо-бо. Хүдөөлүүгын ёһолодо хабаадагшад Кремлин хан-на тээшэ шэглэбэ.

Наһа барагшын бэстэй хуурсагы хүррэй нүхэ руу табиба, Артиллерийн салог нэзэрэ, Советскэ Союзай Гүрэнэй гимн эздэлэн.

Коммунист партиин ба Со-вет гүрэнэй хүтэлбэрлэгшэд Мавзолейн трибунада дахи-наа гарана.

Коммунист байгуулагтын агуухэ хэргэтэ бүхэ наһаа зориулан партиин үнэн сэхэ хүбүндэ сэрэгэй нүүшын ёһолол үгэжэ, сэрэгэй под-разделенинүүд Мавзолейн урдуур үгэрнэ.

Коммунист партиин, Совет гүрэнэй ба уласхоорондын коммунист хүдэлмэришчэ элигэ сэхэ ажал ябуулагша Михаил Андреевич Суслов тухай со-вет хүнүүдэй зүрхэ сэдхэлдэ хэтэдэ үлэхэл.

Улаан-Утын шэлэй заводой 4-дхи цехэй коллектив бүхэ цехүүдэй дундаһаа онсо шалгаран, үгэрлэн жэлэйгэнэ тусгай даабарин дүүргэнэ амжаба.

Цехэй начальник комму-нист В. А. Шестаковтой уул-салаа, коллективнэй туйла-һан амжалтаар хонирхоходо-най.

— Манай цехэй халаан, участон бүхэн үйлдэрлэни-гөө даабарин заабол дүүргэ-гэ гэгэн зорилго табя лэн. Тэрэнэй түүлэ мастерһаа хүннээд, юрэн хүдэлмэришчэн хүртээрөө «булта нэгтэй түүлэ, нэгэн булантай түүлэ» гэгэн урла доро эб-лэтэй эгтэйгээр хүдэлжэ, ар-дан нэгтэй табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабарин бэлдүүлэгдэ. Эндэ цехэйлэн тухай партийна, комсомольско, профсоюзай организацинууд үйлдэн олоһон гэгшүүр эхэ, — гэжэ нүхэр Шестаков билдэд хэлэбэ.

Цехэй халаан, участогуудай дунда дэлгэрдэ социализм мурьсөөн дундугудыг харуулан самбартай танил-сабабид. Үнэгэрэн жэлэй тү-гээсхэй харын тусыбэ 2-онон халаан 116,7 процент дүүргэжэ, социализм мурь-сөөнд эрхэмлэһэн байба. Тимээлшэ тус халаанай хү-дэлмэришчэд танилсабаба ба. Энэ халаанда хүдэлжэ 10 хүдэлмэришчэн булдаа коммунист ажал уадаргай ажал уадаргай хургуул-д эрдэм мэдэсэ дээшэ-лүүнэ.

Дурбэлхэ цехэй участогуудай дунда ёлхын нааданхай-

ульгэр жэшэтэ ажаалаараа бусадһаа илангала шалгар-на.

И. И. Иванов турчин участон 11-дхи табан Хүндэтэй самбарта үргүүлжэ, энэ одгэ цехэйгэй «Гэроуэн шэнэ» гэжэ нэрлэтэ гэгшүүр гэгшын ректортой гэгшүүр эгтэй халһан ажал уадаргай хургуулда эрдэм мэдэсэ дээшэ-лүүнэ.

— Манай цехэй халаан, участон бүхэн үйлдэрлэни-гөө даабарин заабол дүүргэ-гэ гэгэн зорилго табя лэн. Тэрэнэй түүлэ мастерһаа хүннээд, юрэн хүдэлмэришчэн хүртээрөө «булта нэгтэй түүлэ, нэгэн булантай түүлэ» гэгэн урла доро эб-лэтэй эгтэйгээр хүдэлжэ, ар-дан нэгтэй табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабарин бэлдүүлэгдэ. Эндэ цехэйлэн тухай партийна, комсомольско, профсоюзай организацинууд үйлдэн олоһон гэгшүүр эхэ, — гэжэ нүхэр Шестаков билдэд хэлэбэ.

Цехэй халаан, участогуудай дунда дэлгэрдэ социализм мурьсөөн дундугудыг харуулан самбартай танил-сабабид. Үнэгэрэн жэлэй тү-гээсхэй харын тусыбэ 2-онон халаан 116,7 процент дүүргэжэ, социализм мурь-сөөнд эрхэмлэһэн байба. Тимээлшэ тус халаанай хү-дэлмэришчэд танилсабаба ба. Энэ халаанда хүдэлжэ 10 хүдэлмэришчэн булдаа коммунист ажал уадаргай ажал уадаргай хургуул-д эрдэм мэдэсэ дээшэ-лүүнэ.

Дурбэлхэ цехэй участогуудай дунда ёлхын нааданхай-

нуудыг хэзэг участон эргэдэ гарнахай шалгар-на.

И. И. Иванов турчин участон 11-дхи табан Хүндэтэй самбарта үргүүлжэ, энэ одгэ цехэйгэй «Гэроуэн шэнэ» гэжэ нэрлэтэ гэгшүүр гэгшын ректортой гэгшүүр эгтэй халһан ажал уадаргай хургуулда эрдэм мэдэсэ дээшэ-лүүнэ.

— Манай цехэй халаан, участон бүхэн үйлдэрлэни-гөө даабарин заабол дүүргэ-гэ гэгэн зорилго табя лэн. Тэрэнэй түүлэ мастерһаа хүннээд, юрэн хүдэлмэришчэн хүртээрөө «булта нэгтэй түүлэ, нэгэн булантай түүлэ» гэгэн урла доро эб-лэтэй эгтэйгээр хүдэлжэ, ар-дан нэгтэй табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабарин бэлдүүлэгдэ. Эндэ цехэйлэн тухай партийна, комсомольско, профсоюзай организацинууд үйлдэн олоһон гэгшүүр эхэ, — гэжэ нүхэр Шестаков билдэд хэлэбэ.

Цехэй халаан, участогуудай дунда дэлгэрдэ социализм мурьсөөн дундугудыг харуулан самбартай танил-сабабид. Үнэгэрэн жэлэй тү-гээсхэй харын тусыбэ 2-онон халаан 116,7 процент дүүргэжэ, социализм мурь-сөөнд эрхэмлэһэн байба. Тимээлшэ тус халаанай хү-дэлмэришчэд танилсабаба ба. Энэ халаанда хүдэлжэ 10 хүдэлмэришчэн булдаа коммунист ажал уадаргай ажал

Олонош нюдэн хурса

ШУХАЛА АСУУДАЛНУУД ЗУБШЭГДЭВЭ

Республикн арай хиналтын хомтедэй ээлжээтэ засадын байр болобо. Тус засадын дээр «Авто-мобильна транспортээр зөөгдэн ашанай хэм хэмжээ худалаар нэмэж бэшэж ябадалтай тэмээлэ шалгах тухай» СССР-ий Министруудай Сөвдэй тогтоолой «Забайнальс» нэгдэлэй Онохойн комбинат ямарар, дүүргэжэ байн тухай асуудал туршээр харама хэблэб. Тус комбинатта авто-транспортээр зөөгдэн ашанай хэмжээ худалаар нэмэж бэшэж ябадал илангаяа нэгдэлэй гэжэ арай хиналтын шалгалта харуула.

Удаань «Главнефтснэбай» машинануудта заврца хэдэ станцинууд, та, нефтебазануудта нефтепродуктнууд ямарар хадагалдаг ба гарташад тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэб.

Нефтебазанууд болон заврцын станцинуудта нефтепродукт найраа хадаглаа ба хэрэгшээтэ зүбшэн үгэж тухай парти болон правительствын зааваринуудыг дүүргэж хэрэгшэ харуулсаггүйгөөр хандана гэжэ шалгалтаар элрүүлэгдэб.

Нефтепродуктуудыг хэрэгшээтэ, худалдан абагшадта табигд тухеролондуудыг муугаар хэрэгшэ-

дэнэ, олонхи ушарта тэдэн элрэхэй байдаг гэжэ шалгалта харуула. Ийншээхэдэ, бензин бусад түлшэ үгэжэ колонионуудай хахадлаа үлүүнэ бүхы түлшын 4,2 процентые дутуу үгэжэ байн ушар элрүүлэгдэб.

Улаан-Удын нефтебазата 1981 оной документнуудээр бүхы гарга-шынь тоолонохой удаа, жэлэй эсэртэ 151 тонно бензин үлүү үлэнхэй гэжэ элрүүлэгдэб.

Сэлэнгын районий сульфатай нефтебазата, жэшээхэдэ, элрэхэй бензолононуудай гэмээр 10 литр бурна 300—400 грамм бензин автомашинуудай жолоошодто дутуу үгэдэг байба.

Загарайн нефтебазата байгша оной январин 1-нэй байдалаар аяар 10 тонно бензиний нормохоо үлүү болоошод байн тороруулагдаба.

Хэнжэгийн районий заврцын станцида 40 тонно бензин бусад түлшэ үлүү байба гэжэ арай хиналтын шалгалта харуула. Республикн хэдэ хэдэн нефтебазанууд фондохо гадуур 419 тонно түлшэ гаргагшан байна.

Машинуудта заврца хэдэ хэрэгшэ ээн бусад хандана, тоо бурхадэй муугаар табигдан дээрээ нэмэ ушарнууд дайралдана гэжэ

У ДЫН совхозой хинагша, дай булаг партианя комитетэй хүтэлбэри дор өөрнөгөө бүхы худалмэри эмхидхэнэ. Манай хүдэлмэрин тусбо квартал бүхэдэ партианя засадын дээр хэлсэгдэб баталдагдэг туримтай.

Совхозойн тусбан өдөлсөнүдтэй 7—9 хүнөө бүрдэн арай хинагшад бүлэгүүд бин, Эдэнэй гэгшүүд үлүү наалин ферментүүд, кониной отарануудта, техникэ ашагалганы газарнуудта байгуулагдан арай хиналтын пестнуудай хүдэлмэрид эрхэмтэйгээр хабаадаг. Тингэжэ үйлдэбэрин бүхы газарнуудыг наринаар шалгаа байдаг юм.

Мүнөө үлүүжэлгын хандата туу дундуудаа усалхагүй байгаа наань, тайгаар гаргашалтаа эхэ анхарал хандуулагдана. Ийншээ, үлүү наалин ферментүүд тэжээл бэлдэлгын цехүүдэй хүдэлмэри постын гэгшүүдэй хиналтай шалгалта дор байна. Гүнэй тоолонгы, шанарынь саг үргэлжэ шалгаа байдаг.

Найдаа хурьга абалга эхилхэнэ. Энэ харуулсагтаа ханы эмхитэйгээр үнэгэрхын түлөө байн бэлдэхэ хэрэгшэ байнанын эли, Тингэжэ эдэ үдэрүүдтэ арай хинагшад хонидототарануудай ажал хүдэлмэри, хурьга абалгын бэлдэхэл наринаар шалгаа, байн дундууудыг элрүүлжэ, таранин тургэла мурөөр усалха хэмжээ абана.

Тингэжэ мун хабартай тариглаа худалжэ ошоной техникын занбарилтада он-

со анхаралаа хандуула. Гадна малай байрануудта үбээ тэжээл зөөдэг трактор, машинуудай үрэхэтэйгээр ашагалтада наанага табигд байба.

Тингэжэ арай хинагшад даалгалан хэрэгшэ хатууруулсаг хэтэйгээр хандлага, хаа хаанагүй дутуу дундуудай эбсэсгүгэй эрхэ

ДУЙ ДУРШЭЛДЭ ТУШЭГЛЭХЭ

Манай республикн промышленна предпринятинуудта, колхоз, совхозууд болон эмхи зургаануудта, тобшолон хэлэхэдэ, хаа хаанагүй арай хиналтын бүлэгүүд ба постнууд байгуулагданай гэшэ. Тэдэнэй гэгшүүд олон тоото шалгалтануудыг үнэгэржэ, дутагдануудыг усалхаха талаар элдэб ялзын хэмжээнүүдыг абана. Мүнөө республикн 3,6 мянган булаг болон пестнуудта 29 мянган арай хинагшад тоологдон. Эмхэнэй тон эхэ хүсэн боло.

Арай хиналтын органуудай урда парти, правительствын табиган зорилгонуудыг амжалттайгаар дүүргэжэ хэрэгшэ бүхы надрнуудай дүй дүршэл, бэлдэхэй хэмжээнээ гол түлэ дүлдэдэг гэжэ мэдэнэби. Ушар нимхээ арай хинагшадыг хурга талаар өөрнө онго туримтай болоо байнаби.

Республикн арай хиналтын комитет арай хинагшад хурга талаар тодорхой хэмжээ ажуулануудыг бэлдэнэ. Ийн түрүү арай хиналтын районий комитетэй арай хиналтын гол бүлэгүүдэй түрүүлэгшээр районий, гордской, республиканска комитетуудэй штыбашэ табагуудыг дагшанарай семинар-зубинонуудыг ара бүри үнэгэржэ байдаг болохоуби. Тингэжэ эдэ асуудлануудыг партианя райкомтой, районий Сөвдэй гүлсэкомтой хамта шиндэхэ байнаби. Арай хинагшад хуралсалда хүтэлбэрихы тухаалтад саг үргэлжэ анхарал хандуула, өөшдөө тухалга байдагынь найдаалтай. Баргажанай районий прокурор В. Марков, Хориний районий худло ажлын управленин ахмад зоотехник Д. Дариев болон бусад энэ талаар эхэбхи гаргана.

Этөөр арай хинагшадай урда гансал лекци, элнхэдэ-нуу уншагдаад дүрөдэг бэшэ, дүй дүршлөөрөө андалдаг гэжэ мэтэ онол арганууд үргэнөөр хэрэгшэдэгэнэ.

СССР-ий арай хиналтын комитетэй баталан абанан «Белоруссин ССР-тэ арай хинагшадай хуралсалтай элрэхэ тухай» тогтоолыг бөлүүлэн, зарим тэдэй хүдэлмэри ажуулагдаа.

Тингэжэ байгша оной эхээр республика тодорной арай хинагшад аяар 940 хургуул эмхидхэдэб. Зарим промышленна томо предпринятинуудта хэдэ хэдэн хургуул байгуулагдаа. Колхоз, совхозуудта гол түлэ нэгэ-нэгэ хургуул эмхидхэгдэнэй юм. Тэндэн бригаданууд болон өдөлсөнүдэй арай хиналтын бүлэгүүд ба постнууд гэгшүүд хуралсана. Тингэжэ зарим сельскэ болон поселково Сөвдэйдэй дэргэдэ мун тэ тимэрхүү хургуулууд эмхидхэгдэжэ байнха.

Эдэ бүхы хургуулинуудта хэжээлүүдыг үнэгэржэ те-матика методиска заабари гэжэ мэтэ үгэхэ болоно. Энэ талаар бүхы хүдэлмэри үргэнөөр ажуулагдана эхилэнэ.

Мүнөө үдэ арай хиналтын комитетууд хуралсалтай асуудала горитой анхарал хандуудга боло. Гэбшье, зарим, тодорхойлоходо, Баргажанай, Гусиноозарай, Советскэ, Октябрьска, Кабанский, Прибайкалийн районнуудай комитетууд эдэ хургуулинуудай хэжээлүүдыг үнэгэржэ байдаг эхэбхи хургуулинуудай арай хиналтын бүлэгүүд ба постнууд гэгшүүд хуралсана. Эмхэн тухаа илангаяа эхэ эдэхэй Зэдэн, Тунхэнэй, Хорин, Прибайкалийн, Хойто-Байгалай районуудай арай хиналтын комитетууд гаргана.

Гэбшье Загарайн, Яруунын, Хурамханай арай хиналтын комитетууд энэ талаар хүдэлмэриг хулуудуула. Жэшээхэдэ, Мухар-Шэвэрэй, Хянгын, Загарайн районуудай комитетууд гансал засадын дээрэ хаража үзээн асуудланууд тухай материалнуудыг гэгшээтэ толино. Харин олоной, эдэхитэдэй хабадалгатайгаар үнэгэржэ-дэн шалгалтанууд тухай материалнууд үсөөн толилогдод байх юм. Мун түрүү дүй дүршэл харуулан бэшэ-гүд тошье багаар хэлбэгдэнэ. Ушар дээрнэ абана хара хаа хинагшад түрүүшүүдэй дүй дүршэл дээрээшэ ху-рада байн бэшэ.

Юрэнхэдэ арай хинагшад хуралсалда дутуу дундууд тухай олон байнаар. Эдэ дутагдануудта дары усалгын тухай эрид шангаар оролдох, тэмсэхэ гэшэ шухала зоригто болоно.

Н. ПУСТОСМЕХОВ, республикн арай хиналтын комитетэй методиска кабинетэе дагша.

Улаан-Удын автотранспорт-на 1-дэхи предпринятиин арай хиналтын бүлэгтэ Георгий Андреевич Ефимчук ударидаг юм. Өйлөдбэрин ашаг үрэ, хүдэлмэрин шанар найжаруулын түлөө тус предпринятиин хиналтын бүлэгтэ гэгшүүд эдэхитэдтэ түшэлжэ, ходоодо оролдогто гаргана. Двнгэлтнүүд болон бусад ошоной техникэ занбарилгын, шанарта илангаяа эхэ анхарал хандуудана. Арай хиналтын эдэхитэдэй тоодо слесарь Василий Ефимович Матвеев оролсого, тэрэ арай хинагшадта эхэ туна хүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: арай хиналтын эдэхитэн В. Е. Матвеев.

МАНДА МЭДЭЭСЭНЭ

МУХАР-ШЭВЭР. Суулгын совхоздо доторой гэрээлэгшэдэ гэмэ эхээр харгашалда гэжэ арай хиналтын комитетэй шалгалтаар элрүүлэгдэб. Жэшээхэдэ, 6 харын туршдаа урда харагалдэн хэмжүүрээ 126 центнер мяхан үлүү гэрээшадга.

Тингэжэ совхоз хүн зонхой гэхэй мяха килограммай 3 түгээр 50 мунгөө худалдана абаад, түгээрэ 2 түгээр 05 мунгөө худалдана байба. Ажамын 276 центнер мяхан гэхэ үл оройдоо 27,5 процент мяханын нимтын эдэ хоолой предпринятинуудта үгтэнэ байна.

Мал үсэхэлэ тусхай газар совхоздоо үгы.

ХУБИТАЯА ОРУУЛНА

Хойто-Байгалай районий арай хинагшад комитет Байгала Амарай түмэр замтай барилгада онсо анхарал хандуудга юм. Гол түлэ энэ эхэ барилгын объектуудэй саг горсоо ашагалдаа үгтэнэ, барилга-хабарлагын хүдэлмэри шар, ажалай бүтээсэ дэмжүүлэхэ асуудланууд арай хинагшад харада агтанай. Мун тингэжэ хүдэлмэригөө ажуулануудай эд хэрэгшээг худалдан наймаанай, медицинский талаар хансаха манай хиналта дор байдаг.

Эндэхэ бүхы барилгын предприняти болон эмхитүүдэй дээрэ эдэхэ арай хинагшад 74 гол, 59 цеховой бүлэгүүдтэ болон 18 пестнуудта 1260 гэшүүд тоологдодог.

Нүүдэй жэмүүдтэ арай хинагшад бүлэгүүдэй бүрдэхэдэй шар эрид найжаруула. Мүнөө эдэхитэдэйманай 30 гаран процентий партианя эмхитүү, 59 процентий хүдэлмэриг болно.

Унэгэржэ жэлдэ бидэнэй хүсөөр элрүүлгын үлүү түлшэ-турхилгын материалнуудыг гайтсагар гаргалдана, арьбахаха талаар 8 шалгалта, 2 реид үнэгэржэдэ. Октябры харда милициин хүдэлмэриг болон дорпрофсоюзой эдэхитэдэй сүе хамта социалска эмри сахилгээр шалгалта хэжэ олон дутагданууд.

ЭД ЭБХИТ ЭДЭЙ ҮҮРГЭ ДЭЭШЭЛНЭ

байдал тогтоохые оролоно. Удаань элрүүлгын дутуу дундуудаа сорсолго, айна, хингэла арай хинагшад гол бүлэгтэй бюорогой гү, али парткомтэ засадын дээрэ хэлсэгүжэ, тухайл тогтоол баталуудга юм.

Эдэхитэй найн ажаалаараа шалгаран арай хинагшад совхозой парткомтой, дирекциин зүгнөө урмашуулагдана. Эрхим постнуудай гэгшүүдэй нэрэ хүндэлээй самбарта бэшэдэнэ, алдар солын тур үргэдэнэ.

Унэгэржэ жэлэй хабартай тариглын хүдэлмэри шалгалта постыг ударидагш Ф. С. Фахурдиновта совхозой дирекциин мунгэн шанариуулаа нэн. Тус постын түлшүүдэй хабартай таригла-нууд, тодорхойлоходо шарар муугайгаар газар элрүүлгын зарим механизаторнууд совхозой парткомтой, арай

айдал тогтоохые оролоно. Удаань элрүүлгын дутуу дундуудаа сорсолго, айна, хингэла арай хинагшад гол бүлэгтэй бюорогой гү, али парткомтэ засадын дээрэ хэлсэгүжэ, тухайл тогтоол баталуудга юм.

Эдэхитэй найн ажаалаараа шалгаран арай хинагшад совхозой парткомтой, дирекциин зүгнөө урмашуулагдана. Эрхим постнуудай гэгшүүдэй нэрэ хүндэлээй самбарта бэшэдэнэ, алдар солын тур үргэдэнэ.

Унэгэржэ жэлэй хабартай тариглын хүдэлмэри шалгалта постыг ударидагш Ф. С. Фахурдиновта совхозой дирекциин мунгэн шанариуулаа нэн. Тус постын түлшүүдэй хабартай таригла-нууд, тодорхойлоходо шарар муугайгаар газар элрүүлгын зарим механизаторнууд совхозой парткомтой, арай

АРАДАЙ ХИНАЛТЫН ХУУДАХАН

хинагшад гот бүлэгтэй хантай, засадын дээрэ шанга шүүмжээтэ оролон юм. Хонинной нооно ханшалгалтын үдэ Удинск, Баруун-Хасууртай тосхонуудтай ханшалгалтын пунктууд дээрэ

бухэнхэ совхозой тассада оруулагддаг болонхой. Энэ оны арай хинагшад мун тэ ходо шалгаа байдаг. Иштын малтыг гарзда оруулахгүй, ашаг шамынь улам дэжээлүлжэ хэрэг, ажаалай журам сахилта арай хинагшад хэрхо тоодоно сар үргэлжэ шадуу байдаг. Залуу абарт оло малай ферм дээр ажалд эмхидхэлэй муугаар табигданай эсэстэ совхозой хөдөрхон өдөлсөнүд эрхидогш А. С. Чумаковто, мал ажаалай бригадир Б. Митинговта шалга догдолодо арай хинагшад бүлэгтэй бюоро дээрэ сонсоходо.

Декабрь харда үлүү наалин фермдэ асаргаданай болоомо транспортер П. Юшесевэй хуулууха нэдгэтые арай хинагшад болоуула шалган байна. Арай хинагшад гот бүлэгтэй үүсхээтэ совхоздо болоомоой бүхээлгэдэг Онохойн станцида тухайтэй шур шарин бурхидхэ хэлээр элгээгдэ юм.

Мүнөө ажахыннай арай хинагшад шэнэ зорилгонуудыг шиндэхэ байна. Ийн түрүүдэ минимал малай, үүсхээтэ эмхитэйгээр үнэгэржэ асуудала бүхы эдэхитэдэ элсүүлнэби.

С. ШУРЫГИН, Херин районий Удын совхозой арай хинагшад гот бүлэгтэй түрүүлжэ.

ОРОЛДОСЫН АША

Оротон орогой байжа шадха гү. Энэ асуудал гүн тайгаа соо танилсан нүхэртэй хөөрлэхэдэ үедэ түрөө нэм.

Эхэ, эсэгын табиган тэбсүүр зайлагдагуй юм байна, гэжэ Догончин дээрү номхогхоор эхилэдэ, тамхана хорсогообо. — Хэрбээ наймай хоо город абашаад үзэ дээ, тэндэнэй хонго соош байна шадхагуй хэб дээ. Унэгэржөө, нурхан юмтыг нурар татуулахгүй гэдэг зүбэй таш.

Энэ хөөрлөөдөнэй жолоо баруулан дунда ээргын бээтэй, хоршогор харшан аэд, хэрхэн эхтэйгэй нүхэрөө анхарал эхтэйгэй шанган, намарай үндэр тэмгэр шэртын, шубуудай аялга сонсоон хуугаа бэлэб.

Аргагүй зүб болон хэлэхэдэ энэ үгэй хуби заяан тухай дэхи дэхин болохоор болгоо бээ. Тэдшье ерелтэ-гүй ааб дээ.

Хүлдэ ороно эхилхэдэ оро-нуудай ажда байжа, зан абарниен, шүнгэ хурдан хүлэ-тэнь шүнгэ мяхараа мэдэхэ хүншэ эдэхэлдэ хүдэлгэн хөөрхэншэ ульхатай байгаа нэм.

Аяар зуу гаран толгой оро дамба абад, олон жэлэй туршда худалжэ байн Владимир Догончин абанан социалска уялгага нэрэртэй түрэтгөөр дүүргэжэ бэдаг юм.

Орохоо сродог ашаг олзон, хэншээ мэдлээр, эхэ асб дээ. Абаад үхит: бүгын эбэр, годон, аоша шурбэн, мяхан. Тингээшэ тон үнэгүй гэхэ гү, али хоруулан бага амитан ха юм. Арай хинагша В. Догончин энэн тухай, оро үсэхэригшэ саашадан хүгөөшэ тухай оло дахин хамтын суглан дээрэ хэлэнэ байба.

Эгэл тимхээхэ худодо ажамые габшягшадар хүгөөшэ элжээтэ табэн жэлэй түсүс соо оро үсэхээрлэхэ тухай дэмбидэ хэлдэгшэй.

Анхан дамба абанан оро-нуудай хоёр дахин олон болоношье ба, минни ханахада, үшөө бирагшүүди гэжэ тэмдэглэньшэ нанаман.

Оронуудай дагсад ой тайга соо олон юм. Шонго, шэлүүн-нүнэлэ эхилэдэ, бага гархан турлуудантэй бүргэд, кирээ хүртээрэ довтолдог, хороодо. Тимхээшэ шенга харуулан, сродолог сар үргэлжэ хэрэгшэ болдог.

Бүгын урамдаанай үедэ зэрлиг бүгануудыг дажама, ойн орбонгой өсөөрөө бусалгай шодогонь эзэнхэнэ ондоо мэдэхэ хүн үгы байха.

«Дабан... Энэн тухай үшөө дэхин бодохо ушар гарен. Гүн тайгын өвөрто дамба хурегхэн хүшэр байдаг. Эдэн ханган тала даядаа бэлшэн ябайн ойн гурвал хээдээшэ эхлэрхэ хаяа баяндаа шуу. Энэн тухай асуудла нэгтэ үзэ арай хинагшадэй зүбшэн дээрэ үгэ зугаа гархан байха, Гэбшье, сэхьнэ хэлэхэдэ, хүсэд найн эмхизэн аб-тегуй байнаар.

Ингэжэ үшэн зүрхнөө орошодой оролоно баянда, эбэха хэмжээнэ абаад, эдэхэ ханагын уршань дэмжэ үгэлэ найн байгаа.

Үни званай дуратай ажалдэ дүршлэн агар колын Батунтин районий Джиллиндин совхозой арай хинагша — бэрхэ орошоной оролдогшын аша үрэ үсэхэдэ гэжэ эгнэ-гэгдэнэ.

Ц. ХАМБЕВ.

ТАСС • АПН • ПНР-эй МИНИСТРУУДЭЙ СОВЕДЭЙ ШИИДХЭЭРИ

ХИЛЫН САНАГАА

Ганада ЭСЭРГҮҮ ЗЭЭСЭГТЭ ДОВТОЛГО ХЭХЭЭР БЭЛДЭНЭ

АКПРА, США ба Англи хилыншад, мун Африкын зарим гурвундэй тухалдагшар Ганада эсэргүү зэбсэгтэ зэрэгэг түрэхэй довтолго хөөрө бэлдэнэ гэжэ энэдэ хэлбэгдэн гарадаг «Дейли график» газетэ мэдээсэб.

Америкийн Ганайн Национальн аборонин саг ауурин советтэ (НСО) мэдээжэ болонин нуоуса документууд энэнэй гэрээшээ.

Р. Рейганай захиргаан тус республикн газар дай-да кулар довтолон орохын тухай эсэргэй самолдуудыг, булаг хүлншээдэ элгээ-хэд гэдэ шиндэнэ байна гэ-

байгаа ороноуд тушаа Р. Рейганай захиргаанай баримтадаг шунахай полити-кэ элрэхэй.

Ганадахи үлүүдэн хубил-дануудыг танадуулаа зорилготой империализмын ба тэрэнэй тухамаршадай аян бүхы нүдэлгэнүүдтэ эрид шанга харюу сохило эмхидхэньшэ «Ганнэй тэймс» урлална. Тинхын ту-ла Арай армин, оройной ВМС-эй, ВВС-эй частнууд-ыг дайшалжэ болон бол-дог, революцие хамгаал-гын комитетуудтэй хамта, республикн бөөэ даанан, бүрин сүлөөтэ байдагыг

ВАРШАВА. ПНР-эй Министруудэй Сөвдэй засе-дин эндэ болоно, эдэ хоо-лой зүйлнүүдэй, түлшын ба элшэ хүсэнэй роинично үнэ сэнгүүдэ хубилгаха тухай шиндэхэри баталан абанан, тэршэлэн мунгэн компенса-циин (гарза харюулаха түлөө-лэнэй) зохио турим бата-лагдан байна. Юумэнэй үнэ сэнгүүдэ дээшлүүлжэ тухай шиндэхэри февралын 1-нэе хүсэдөө орохо,

Эдэ хоолой продуктуу-дэй, түлшын ба электрын элшэ хүсэнэй роинично үнэ сэнгүүдэ хубилгаха тухай шиндэхэри хадаа экономи-кэ тааралдаг тэнсүүриг бэлдэхэ хэрэгшэ зарлуул-ха замдаа ээлжээтэ, зайла-шгүй, шухала ажуулаа бо-лоно гэжэ правительствын хөблөлэй хэрэг эрхидгэ тү-лөөлжэ мэдүүлэб.

Юумэнэй үнэ сэнгүүдэ дээшлүүлжэ гээн ПНР-эй Министруудэй Сөвдэй ши-идхэри хунэй эоний акамид-ралай гаргашын хэм хэмжээ тодорхойлодо гол шухала удаа шанартай, гурнэй үнэ сэнгүүдэй тогтооголдог хэ-рэгшээтэй ба туналжамын зүйлнүүдтэ хабаадана. Тин-гээшэ эгээн бага олоо ор-лошотой бүлэгүүдэй гарза хо-хидоны тухын түрүүн хори-уулаха мунган түлөөлөнэй ниюо гурим Министруудэй Совет баталан абаа.

Эдэ хоолой продуктуу-дэй, түлшын ба электрын элшэ хүсэнэй роинично үнэ сэнгүүдэ хубилгаха тухай шиндэхэри хадаа экономи-кэ тааралдаг тэнсүүриг бэлдэхэ хэрэгшэ зарлуул-ха замдаа ээлжээтэ, зайла-шгүй, шухала ажуулаа бо-лоно гэжэ правительствын хөблөлэй хэрэг эрхидгэ тү-лөөлжэ мэдүүлэб.

Георгий ДАШАБЫЛОВ

НАЛБАЙН САГААН НУУ

(ПОЭМ)

Хоца Намсараевай дурасхаал

Балшар бага ябахдаа,
Бахархан нэгэ гайхалнаа
Үндэрш, дундуурш
наһандаа

Унил тиил, мартахагайш,
Хэды үнмш баясаар,
Хэды аргагуй үнэтэй
Намгин нэгэ дурасхаал

Намге хүлгүүлнэ жэстэй,
Эгитэн тинхэд гайхалнаа,
Элэгээн хүүдэнэ

Дуран сэдхэл хоёрхоо
Дуул болгон хоёрзүү.

Зүлгүхан зүлгээ дэлгээн
Эунгай байхадан,
Хүхэлбэ манга туухадан,
Хүхүүтэй хаа эрдэг хэн.

Хэжнэгэ голым эрээр
Хээрнй унаган шэгээр
Урн зэрлэгэн наадан,
Унаһай долгиндол урдан.

Булган тагадан — унин,
Булжамуурнууд байш
нонин:

Сэсэгүүдэй тоос
алдагархин,
Сэнхиртэ дэгдэнэ дахин,
Хадалан тээлээ ээмжээн,
Халхич эрлэн хэбшэн
Дэлбэ бүхэннэ

Дэнээ хонхынь жэнгирүүлнэ,
Эгитэн имэ сага
Эмгэн нагаса абгайтага
Улаалзган тибь

Улзыг ошободди хамта,
Наран халуу шатажа,
Немда залхуугай болошоо,
Гадгаар газар малтажа,
Гэр, бөемин шархиршоо.

Шулуутай хадн эгиртэ
Шуран эрбэхэй тагнажа,
Шуухран, амаран хэбтэ
Шубуудай жэрэе шатнажа.

Түглын оройхоо ээнхээр
Түрэл дайда эгиртэ,
Алсын дээр мэтэ —
Аласай холо дүтэ.

Мүнгэн аргамак шиги
Мүшэти гадирно Хэжнэгэ,
Эрхэе — ногоон шугуйтай,
Эрхэе ошоон харгытай.

Шэрэн гэймэй гэнтэ
Шэлэн хорхойдо
сайбалзаад,
Мэлэн мэнгээн мэтэ
Мэлэрэн нуур байбал даа,
Хашхарбэ манга абгайдаа,
Хараад тоором тээш:

«Ямар нуур, гайха даа,
Ябайжа байна гэшээ!»
— Галбайн сагаан нуур!
— Нанга амаран зангад,
Хүрэнгү миннй урдуур
Хүрэй огилгон зангад,
— Галбайн сагаан нуур!
Хэлбэн бэжа гэжэ гү!
Сэрмэл ээнхээр дундуур
Сэхэ тамаруула бэжэ гү!
— Бу мэдээ сааш!
— Бүгдээрш ошобоо гүшөө,
Уршалаа нуурга аршаад,
Улаалзга бэдрбэ ушоо,
— Тооромой эрбэд ойгоно,
Тойрон харан байхаарби,
Бүлэн үһынь ойгоно,
Бүрн бүрн гайхалбай,
Хэвнэһа Сэдүүгэй

Харалган эрдэ гэнтэ
Шуран Бууралдай морёроо
Шууган эндэ орооб!
Баяшуулай мундуу

Бергидга болоод хэбүүдэ
Түрэл халбайнгаа нуурта
Түргэн эрээшнэ

Урмэжа ба хуарнаб,
Урда эрээр алхнааб —
Шайгаас үнэтэй сөөрэм,
Шайгар сагаан тоором,
Шамбай хүлгөөгө байха
Шандагаһай шабардамар бэжэ.

Тамархаар гү! Одоо гайха —
Талын шалбаг гэшэ,
Хөөр шубууд — ангир
Хойто эрбэдэнэ нүүтэраа,
Гэһүүд гунгар-гангар
Дээшээ дэгдэн тараа,
Али оидоо нэгэ нуур
Алгар Хэжнэгэдэ бим гү!

Угыһыһа хаа энэ нуур,
Ургн тинхэдэ байгаа юм гү!
«Уран хоёол гүшээшэй
Урданш, муноонш хэда
Урдуун бэлгэ дээшнэй,
Ажабайдалһаа эхитэй даа»,
Гэжэ багшымнай хэлээшэ

Сэрмэл
Харалган эрдэ гэнтэ
Шуран Бууралдай морёроо
Шууган эндэ орооб!
Баяшуулай мундуу

Бергидга болоод хэбүүдэ
Түрэл халбайнгаа нуурта
Түргэн эрээшнэ

Урмэжа ба хуарнаб,
Урда эрээр алхнааб —
Шайгаас үнэтэй сөөрэм,
Шайгар сагаан тоором,
Шамбай хүлгөөгө байха
Шандагаһай шабардамар бэжэ.

Тамархаар гү! Одоо гайха —
Талын шалбаг гэшэ,
Хөөр шубууд — ангир
Хойто эрбэдэнэ нүүтэраа,
Гэһүүд гунгар-гангар
Дээшээ дэгдэн тараа,
Али оидоо нэгэ нуур
Алгар Хэжнэгэдэ бим гү!

Угыһыһа хаа энэ нуур,
Ургн тинхэдэ байгаа юм гү!
«Уран хоёол гүшээшэй
Урданш, муноонш хэда
Урдуун бэлгэ дээшнэй,
Ажабайдалһаа эхитэй даа»,
Гэжэ багшымнай хэлээшэ

Сэрмэл
Харалган эрдэ гэнтэ
Шуран Бууралдай морёроо
Шууган эндэ орооб!
Баяшуулай мундуу

Бергидга болоод хэбүүдэ
Түрэл халбайнгаа нуурта
Түргэн эрээшнэ

Урмэжа ба хуарнаб,
Урда эрээр алхнааб —
Шайгаас үнэтэй сөөрэм,
Шайгар сагаан тоором,
Шамбай хүлгөөгө байха
Шандагаһай шабардамар бэжэ.

Тамархаар гү! Одоо гайха —
Талын шалбаг гэшэ,
Хөөр шубууд — ангир
Хойто эрбэдэнэ нүүтэраа,
Гэһүүд гунгар-гангар
Дээшээ дэгдэн тараа,
Али оидоо нэгэ нуур
Алгар Хэжнэгэдэ бим гү!

Угыһыһа хаа энэ нуур,
Ургн тинхэдэ байгаа юм гү!
«Уран хоёол гүшээшэй
Урданш, муноонш хэда
Урдуун бэлгэ дээшнэй,
Ажабайдалһаа эхитэй даа»,
Гэжэ багшымнай хэлээшэ

Сэрмэл
Харалган эрдэ гэнтэ
Шуран Бууралдай морёроо
Шууган эндэ орооб!
Баяшуулай мундуу

Бергидга болоод хэбүүдэ
Түрэл халбайнгаа нуурта
Түргэн эрээшнэ

Урмэжа ба хуарнаб,
Урда эрээр алхнааб —
Шайгаас үнэтэй сөөрэм,
Шайгар сагаан тоором,
Шамбай хүлгөөгө байха
Шандагаһай шабардамар бэжэ.

Тамархаар гү! Одоо гайха —
Талын шалбаг гэшэ,
Хөөр шубууд — ангир
Хойто эрбэдэнэ нүүтэраа,
Гэһүүд гунгар-гангар
Дээшээ дэгдэн тараа,
Али оидоо нэгэ нуур
Алгар Хэжнэгэдэ бим гү!

дэм харбайха зураа:

— Бальжинда элэгээгэ хэн даа, бүтэн боложо яданш юм гэбэй даа, гэжэ хэн, Хархадламин, үрөөн тэрэнь нэгэ бага отологдоо хорон байба, Тэрэ хилэмэнь элэм абаян, саана алдар дээрэ тайжархубод, үшөөт хөөрлэдэжэ һууна, Энэ үедэ миннй хоёр нүүдэн тэрэ хилэмэньһаа халахаа болшоод байгаа хэн ха, Тингэһээр байтар, айланһынь мордохо тээшээ түхээрбэ, Би хилэмэний отологдохыс хүдээжэ ядажа байна ха юмбиби, Нагаса элэмнн тарваһай газар дээрүү намартаа хоолоос түүжэ, хулганаандаа, «үргэн» татадаг юм хэн, Айланһынь яаба даа, Элэм намда зузахан зүлгээг, өөртөө үтэ мэдэг нимгэн зүлгэн тэрэ хубэрншоо зүлгээ хубаба.

— Янаа, хээ, хилэмэ садагараа элдэг болохо гэшээшбэ? — гэжэ асуубай.

— Хубууһин, хойлом сэхэ болохоодо, энэ Батадал эрдэмтэй болохоодо, хилэмэ элдэгшэ — гэжэ айна хэн, Тэрэ үндэр томо хүмнн хонхоннь Бато Вазарович Вазаров болоһоод ха, Мүнөө тухай-талхамин, Бато Вазарович абаян яаһан сэрншоо хүншөөн үгтэһэн байба.

Мүнөө үе сага түрэн залуу үетэн зүлгэ хилэмэний бодото сэнгис сэхэ мэдэнгүй гэшэ, Энэ асуудалыс һургуулида парти саана, мүн гэр бүлүгөө хөөр хөөрөөһөө хэдүүна ха юм, Энэ талаар уран зоһолшоо И. Номтоевон «Хилэмэнь» гэжэ раскаса һайн тайлбарн үгээшэ шадхаа ори ганса зоһол байна гэшэ.

Уржага ябаа үетэндэ хилэмэний сэл, тэрэний удах шаһарыс тайлбарин олгуулаха, нийтин эд зөөридэ, мүн байгаада эзэн ёшоор хандаха гэжэ мэтыс олгуулаха гэшэ ахамад үетэнэй — биднэй нангин уялга мүн!

Шанга тамирай шандамани — хилэмэнь

Д. ДОРЖОУТАБАН.

шандаган мэтин үсөөхэй «олзие» хүүгэдэй саадта, аяслада гү, үгыһыс һаа, хэн нэгэндэ жолооноороо дамжуулан үгэдэг хэн, Хилэмэнь талханай айхатар хомор байһан тэрэ холын хоргод онуудтаһыс, хүн бүхэндэ хүргэһынь зүргээр лэ нэгэ бишыхан зүлгэм хилэмэнь эдидэг абаһынь мүнөө хүн бүхэн һайн мэдэнэ ха юм, Ингэжэ ушар ёһыс нагтаар ойлогон сахидга нарин түлэбэй хүннис дээдэ нээгуурта, ондоо түрэлэй хүн гэжэ урдан хэлээдэг байгаа, Агуу-эхэ Ленин багшын һайн һайхан шанар

клуб соо үзэл бодолой шанартай хэды олон хөөр-лүүдүүд үнэгэрдэг гэшөө, Районной түлээхээ комитетэй секретарь П. Байндаровичн гэгшэ үрэхэ тэрэ хөөрлэдэжэ ондоо хэн гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Зүгээр үрэхэ хэтэй хөөрлэдөөнүүд хүнэй ухаан сэдхэхэдэ хэды сэхэ ашатай тунлаамжа болоһыс, мүнөө хэлэжэ байһан хилэмэний дээдэ шатада гаража арайл бирахугүй байна гэшөө, Энэ хадаа юрын хүнэй хэмжүүрээр абаян хэлэгдэнэ.

Нигээд байхада, хилэмэний сэн

«ХИЛЭМЭН—МАНАЙ АЖАМИДАГАЛ» гэһэн бэшгэ тушаа

ШАНГА ТАМИРАЙ ШАНДАМАНИ

шөнжэ тухай материалнууд мүнөө олоной аһааралда бүри элбэгээр толилол байгаа һаа гү, али хүдөөгэй политехнологийд хэһээд болгон дамжуулаха байбал, гүн ехэ удах шанартай байха бэбэй, Олонийтин дунда ойтууламын хүдээшэри ябуулаха гэдэгди, Собойн ордон, клубуудта болон холын гүүртэ, отаранууд, мүн хээрнй станууд дээрүү энэ асуудалаар үнэгэрдэг хөөрлэдөөнүүд заримдаа аһаарал, халһааргаар ябуулагддаг, Эрдэм ухаанай үндэһэн дээрэ аад, гүн үлгэс даһан — үнэмэл хөөрлэдөө мүнөө сагайтайн хүдээшэрлэдэһэд хаммажтан һууджа шагнадаг, тэрэнь өлсөөдөг байна.

Үнэгэһа 1981 ондо Хэжнэгэн район «Первомайский» совхозной нэгэдэхн отделениин түб Хөөрхэ һууринай

өөрыгөө өөрөө мэдүүнэ бишуу, Энэһөө ондоо тайлбарн гаргаһанай үлүү, Гэбшэ хилэмэнь тэрэнь үндэһэлжэ, ажабайдалай аһынь ороо асуудалыс дэлбэл тайлбарилжа болохо юм, Энэм, наг ботонинион статья со орожо болохогүй энэ үгээшэ даа даа.

Миннй бага наһанда хилэмэнь гэшэ хоморон зүлгэ байба, Дани даяар элдэ тэ, тэрэний хүндэ хойшолонгууд шэһээшэ, тэрэ үеһи хүнүүдтэ өөрыгөө «ха, лун шуу-бууе» дөлөөһон юм, Манайн Хөөрхөн-Ш-бэр гэжэ газарта (мүннй хөөрхэ үнэмдэ байгаа) арбаад айнай нэгэһиниһэ һэмди.

Нэгтэ үндэр томо хүн орожо эрбэб, Нагаса элэмнн улаан хөөрлэдэжэ сайлаба, Албаян ябаһан сүүмэ соолоо хүншан шара хубэрнй гаргажа, нагаса элэмнн

ТҮРЭЛ ГАРАЛЫНЬ БЭДЭРНЭБДИ

Хамсннуудыс элдэб янзаар эхээшэ болоно: дээдэ хубида уршагалтуулаһан, абаһа элдэб эхлээшэ, реглан-понгон гэжэ мэтээр тоолоо һаа, олон ааб даа.

Заканууд нэгдөндөнийһоо ондоонууд, ехэ хэмжээнууд-тэйгээр дурдагдаһана, «Апаш», «Стойлик», шалинн түхэлтэй ба бэсүдшэ хэлбэрини занхануудтай палыто, дэтэл илангаһа һайхашамаар байха.

Хубсаһанай үтэ, богони тушаа ажгалта хэбл, үбдэг дохороно, залуушуудла бүри үбдэгшэ дээгүүр плати, юбкэ таармажтай юм.

Нэмэлтэ гооволонгууд үргээр хэрэглэгдэхэ, элдэб шэрээдэһэн, гоо хуөөс, пиллессе, фоллре гэжэ мэтэ моодын эрилтэдэ оронхой, Элдэб ялагар буд, бархат, арһан, трикотаж гэжэ мэтыс жэжэ бужа гоовлоо хээдээ хэрэглэжэ болоно.

Угалзтуулжа оёлоо хубсаһа хумарта гоо һайхан түхэл оруулагдаа юм. Уран зурагаһаа, материалһа ба оёдолонгоо янзаар элэмнн нэгдэнэ үзэмжтэй болоһой, Гэгшэй яамта хүн зон «Буряшвэ-бэ» нэгдэлтэй тусхай хэбтэ (бирөөр нэрэмжтэ үйлэс 26) халдажа, хубсаһаа угалза хээгээр гоовлохоор захил хэд болсонхо.

Эхээрэй гадар хубсаһанда классическа түхэлэй бүүдүд дурдагдаһана, Нэгэ жогдэ елгэр сукно, драп, элбэгэртэй хүнган бүүдүд палыто оёходо дурдагдаһана.

Плати, костюмууде оюулын тула зөөлэн сукно, фланель, габардин ба классическа түхэлэй костюмай бүүдүүдэ худалдан абахада аятай.

Ингэжэ мэргэжэлтэдэй зүбшлэдэ анхаран, 1982 оной моодо тухай тусхай журналнууде абажа уншаад, хубсаһаа тааруулан оёхо, захил хээшэ шухала, Нэгэл зүбшлэ забэри мартагдаха ёһогүй; бэзынгээ түхэл шэжнэе, онсолбол бүүдүн һариниис, үндэр набтарыс заатагуй харадаа абаха хэрэгтэй, Энэл уншаар манай забэриннууд аша уһартай байха гэжэ һанмаар.

Л. ДАГДАНОВА,
Үйлэбэрин «Буряшвэ-бэ» нэгдэлэй ахамад уран зураһа-модельер.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1982 оной хубсаһанай модельнууд Авторай фото.

НХКХМ АБДУКАРИМОВ, ВАСИЛИЙ МИХАЙЛОВИЧ АНИЧЕНКО, ГЕОРГИЙ НИКОЛАЕВИЧ БЕЛЕВ, НИКОЛАЙ ТИМОФЕЕВИЧ ВАСИЛЕВСКИЙ, ИВАН МАКСИМОВИЧ ГЛАЗОВ, АЛЕКСАНДР СТЕПАНОВИЧ ГРЕБЕНКО, ФЕДОР МИРОГОВИЧ ГРИГОРЕНКО, АНДРЕЙ ПЕТРОВИЧ ДМИТРИЕНКО, МИ-

Хамсннуудыс элдэб янзаар эхээшэ болоно: дээдэ хубида уршагалтуулаһан, абаһа элдэб эхлээшэ, реглан-понгон гэжэ мэтээр тоолоо һаа, олон ааб даа.

Заканууд нэгдөндөнийһоо ондоонууд, ехэ хэмжээнууд-тэйгээр дурдагдаһана, «Апаш», «Стойлик», шалинн түхэлтэй ба бэсүдшэ хэлбэрини занхануудтай палыто, дэтэл илангаһа һайхашамаар байха.

Хубсаһанай үтэ, богони тушаа ажгалта хэбл, үбдэг дохороно, залуушуудла бүри үбдэгшэ дээгүүр плати, юбкэ таармажтай юм.

Нэмэлтэ гооволонгууд үргээр хэрэглэгдэхэ, элдэб шэрээдэһэн, гоо хуөөс, пиллессе, фоллре гэжэ мэтэ моодын эрилтэдэ оронхой, Элдэб ялагар буд, бархат, арһан, трикотаж гэжэ мэтыс жэжэ бужа гоовлоо хээдээ хэрэглэжэ болоно.

Угалзтуулжа оёлоо хубсаһа хумарта гоо һайхан түхэл оруулагдаа юм. Уран зурагаһаа, материалһа ба оёдолонгоо янзаар элэмнн нэгдэнэ үзэмжтэй болоһой, Гэгшэй яамта хүн зон «Буряшвэ-бэ» нэгдэлтэй тусхай хэбтэ (бирөөр нэрэмжтэ үйлэс 26) халдажа, хубсаһаа угалза хээгээр гоовлохоор захил хэд болсонхо.

Эхээрэй гадар хубсаһанда классическа түхэлэй бүүдүд дурдагдаһана, Нэгэ жогдэ елгэр сукно, драп, элбэгэртэй хүнган бүүдүд палыто оёходо дурдагдаһана.

Плати, костюмууде оюулын тула зөөлэн сукно, фланель, габардин ба классическа түхэлэй костюмай бүүдүүдэ худалдан абахада аятай.

Ингэжэ мэргэжэлтэдэй зүбшлэдэ анхаран, 1982 оной моодо тухай тусхай журналнууде абажа уншаад, хубсаһаа тааруулан оёхо, захил хээшэ шухала, Нэгэл зүбшлэ забэри мартагдаха ёһогүй; бэзынгээ түхэл шэжнэе, онсолбол бүүдүн һариниис, үндэр набтарыс заатагуй харадаа абаха хэрэгтэй, Энэл уншаар манай забэриннууд аша уһартай байха гэжэ һанмаар.

Л. ДАГДАНОВА,
Үйлэбэрин «Буряшвэ-бэ» нэгдэлэй ахамад уран зураһа-модельер.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1982 оной хубсаһанай модельнууд Авторай фото.

НХКХМ АБДУКАРИМОВ, ВАСИЛИЙ МИХАЙЛОВИЧ АНИЧЕНКО, ГЕОРГИЙ НИКОЛАЕВИЧ БЕЛЕВ, НИКОЛАЙ ТИМОФЕЕВИЧ ВАСИЛЕВСКИЙ, ИВАН МАКСИМОВИЧ ГЛАЗОВ, АЛЕКСАНДР СТЕПАНОВИЧ ГРЕБЕНКО, ФЕДОР МИРОГОВИЧ ГРИГОРЕНКО, АНДРЕЙ ПЕТРОВИЧ ДМИТРИЕНКО, МИ-

ГОЁ ХУБСАНАН- НЮДЭНЭЙ ШЭМЭГ

Мүнөө үеһи хубсаһанай моодо манда ямар нэгэн тодорхой забэри үгэнэ бэжэ, харин ёһоотор бодомжлоо үзэхинэй урлагна, Тимээшүүл эхээрнүүд гү, али эршүүл заатагуй имэ костюм, плати үмдэхэ ёһотой гэжэ зааха аргагүйбэ. Юэл 1982 оной моодын гол шэргэлтэ гү, али тобоһоһоор хэрээхэдэмнэй, хүн бүхэн эдэ дурдэлхинуудта эхлээшэ өөрөөр хандажа, бэздэ тээрүүлшээшэ ёһотой, Модельернуудэй зарим һанамжууде өөрыгөө һанганда зохиоор хубилгахдэһе хаммагуй ааб даа.

Байгаа ондоо хубсаһанай классика: түхэл хэлбэри деһана моодо оробо гэдэн түрүүн тэмдэглэгдээр, Гэбшэ хубсаһанай энэ хэлбэри анхан элбэгээр нэгэ

явһын бэжэ юм. Һайндэрэй, гоёлой хубсаһан эхээрэй урм зөөлэн, эелдэр энэркы зангыс, гоо һайханда зорюулагданан эрмэлзэлэе онсолон харуулаха ёһотой.

Спортивна хэлбэртэй хубсаһан гэрдербо соомнай гол һуури ээлһээр. Ажал хүдээшэрлэдэ үмдэхэдэ тон элбэг хэа юм.

Залуушуул амарта үеде сүлөө сагтаа урданай хубсаһанай түхэл явһе һангадан оёгдон хубсаһа үмдэхэ аргатай гэжэ дурдаһана.

Доошоо сэхэ, «трапечи» түхэлтэй, матэргайгаара саб һуинги, балууһээр зарим шэс аад, уужамшаг силуудтэй хубсаһан һүүдэй жолнуудтэ гол һуури ээлһээшэ, Мүнөө жолдэ гол түлэб сэхэ сүлөө үзэмжтэ байха. Энэмэй жэбнэгээр сэхэ бэзтэй

хүндэ илангаа таармажтай юм. «Трапечи» түхэлэй силуудэр оёгдон хубсаһан һариниисе, бүүдүүһе бэзтэй эхээрнүүдтэ зохиоор харагдадаг, Тинхэдэ магаргай гаарса саб һууни плати гү, али палыто бэлхүүһээрэ нарин хүндэ таарадаг гэдэ ажгалтаар, Энэһэдэ оробол бага зэргэ уужамшгаар оёгдон хубсаһан ямаршэ бэзтэй хүндэ нэгэн адил зохиб байдаг.

Һүүдэй үедэ хубсаһанай мурталан өөрсэ янзаар эхлээшэ дэн оёгдсод болоһой, Хубсаһан мурталан бага зэргэ сабан мурталан ба аятай гэжэ модельернууд зүбшлэн байһана, Наһагаал эхээрнүүд энэ зүбшлэ забэрида иланга анхара хэрэгтэй, Юбг гэжэдэ, имээр оёгдон хубсаһан хүниис сэгээр, саб гэжэ янзтай болдог юм.

Угалзтуулжа оёлоо хубсаһа хумарта гоо һайхан түхэл оруулагдаа юм. Уран зурагаһаа, материалһа ба оёдолонгоо янзаар элэмнн нэгдэнэ үзэмжтэй болоһой, Гэгшэй яамта хүн зон «Буряшвэ-бэ» нэгдэлтэй тусхай хэбтэ (бирөөр нэрэмжтэ үйлэс 26) халдажа, хубсаһаа угалза хээгээр гоовлохоор захил хэд болсонхо.

Эхээрэй гадар хубсаһанда классическа түхэлэй бүүдүд дурдагдаһана, Нэгэ жогдэ елгэр сукно, драп, элбэгэртэй хүнган бүүдүд палыто оёходо дурдагдаһана.

Плати, костюмууде оюулын тула зөөлэн сукно, фланель, габардин ба классическа түхэлэй костюмай бүүдүүдэ худалдан абахада аятай.

Ингэжэ мэргэжэлтэдэй зүбшлэдэ анхаран, 1982 оной моодо тухай тусхай журналнууде абажа уншаад, хубсаһаа тааруулан оёхо, захил хээшэ шухала, Нэгэл зүбшлэ забэри мартагдаха ёһогүй; бэзынгээ түхэл шэжнэе, онсолбол бүүдүн һариниис, үндэр набтарыс заатагуй харадаа абаха хэрэгтэй, Энэл уншаар манай забэриннууд аша уһартай байха гэжэ һанмаар.

Л. ДАГДАНОВА,
Үйлэбэрин «Буряшвэ-бэ» нэгдэлэй ахамад уран зураһа-модельер.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1982 оной хубсаһанай модельнууд Авторай фото.

Орловоё статья, Редакция ерлэн бэшгүүдэ, Табан хуурай түрүшүүд, «Арбан нуур» А. Тихоновичнй корреспонденци,

Гурбадхи хуудаһанда, Михаил Андреевич Суслоеве хуудолуугэ тухай ТАСС-ай материалэй үргэлжэлэ, Хилын саанаһаа.

Дүрбэдхи хуудаһанда, «Ажаһуудгар горондэй» Гэһэн статьяе зүбшлэн хэлэснэбди, «Хүн бүхэнэй хэрэг» — И. Зильберманнэй статья, Шог ёгтэ дольдон, Мэдээшүүд, соносхолууд.

Улаан-Үдэ, ул. ЛЕНИНА, 35, редактор — 2-54-54, приемная — 2-54-93, зам. редактора — 2-68-08, зам. редактора — 2-62-62, отв. секретарь — 2-66-76, отделы: партийной жизни — 2-60-91, пропаганды — 2-56-23, промышленности и строительства — 2-61-35, культуры и школ — 2-60-21, информации — 2-34-05, перевод — 2-54-93, — 2-67-81, корректорская — 2-35-95, машинное бюро — 2-57-63, фотолаборатория — 2-33-61, Отдел объявлений — 2-65-54.

МАНАЙ АDRЕС, ТЕЛЕФОНУУД, ИНДЕКС: 670000

г. УЛАН-ҮДЭ, ул. ЛЕНИНА, 35, редактор — 2-54-54, приемная — 2-54-93, зам. редактора — 2-68-08, зам. редактора — 2-62-62, отв. секретарь — 2-66-76, отделы: партийной жизни — 2-60-91, пропаганды — 2-56-23, промышленности и строительства — 2-61-35, культуры и школ — 2-60-21, информации — 2-34-05, перевод — 2-54-93, — 2-67-81, корректорская — 2-35-95, машинное бюро — 2-57-63, фотолаборатория — 2-33-61, Отдел объявлений — 2-65-54.